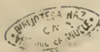

71
5 C
37

IMAGO.
PRINC.
BOHEM.

Albis fl.
Muldaue fl:

BIBLIOTECA NAZ.

IMAGO PRINCIPUM BOHEMIÆ

LXI. ELOGIIS

DUCUM, REGUM, INTERREGUM,

ADUMBRATA,

In novum Patriæ ſplendorem, & publicum Regni decus, ſpectatum propoſita

AB

ILLUSTRISSIMO DOMINO,
DOMINO

MICHAELE FRANCISCO FERDINANDO

S.R.I. COMITE AB ALTHANN:

CUM

In antiquissima & celeberrima Universitate Carolo - Ferdinandea Pragensi

PRÆSIDE

REVERENDO AC DOCTISSIMO

P. JOANNE HABELIO

è SOCIETATE JESU,

AA. LL. & PHILOSOPHIÆ DOCTORE,

Ejusdémque in eadem Universitate Professore Ordinario,

Pro prima Philosophiæ Laurea

PHILOSOPHIÆ RATIONALIS ASSERTIONES

propugnaret

IN AULA CAROLINA

Anno à partu Virginis M. DC. LXXIII.

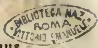
Mense *Die*

TOLLE

INCLYTA BOHEMIA

ET IN IMAGINE TYPO ADUMBRATA

LEGE ITERUM LINEAMENTA,

QUÆ VIVIS FACTORUM EXPRESSA COLORIBUS

IN PRINCIPIBUS TUIS ALIQUANDO SPECTASTI.

IMAGO SEXAGINTA ELEGANTIARUM

SEXAGINTA PLURES EXHIBET PRINCIPES.

SI QUORUM LINEAMENTA, BELLICA TUORUM CLADE, CRUENTA SUNT:

GAUDE; ALIORUM VIRTUTE INDUCTAM CANDIDÆ PACIS FELICITATEM.

SI QUORUM NOMINA NIGER NOTAVIT CALCULUS:

VIDE, AD UMBRÆ PRÆSENTIAM ALTIUS EMERGERE LUCIS GRATIAM.

NOLI VERERI PAUCORUM, QVAS CERNES, NEBULAS:

PRIDEM HAS ALII SERENISSIMI SOLES DISSIPARUNT.

SCRUTARE NUNC TUA SINE DOLORE VULNERA, ET MANUM MEDICAM OSCULARE.

SPECTA, UT POTES, SINE HORRORE RUINAS, ET POSTQUAM ERECTA CONSISTIS, LÆTARE.

NVLLAM POSTHAC VEREARE TEMPESTATEM, QUÆ

CONSILIO ET INDUSTRIA

SAPIENTISSIME GUBERNARIS.

TOL-

TOLLE, TERRA REGIA,
ET IN COMPENDIO LEGE
TUA ORNAMENTA, ET QUA ETIAMNUM FLORES FELICITATE,
AB
AUSTRIACA TIBI DOMO
CONSERVARI.
QUANTA DOMUS,
CUI REGNORUM INNITITUR FELICITAS!
SUPERI! SERVATE HUIC DOMUI
BOHEMIAM,
HANC DOMUM BOHEMIÆ;
STANTE HAC DOMO STABIT
REGNUM.

SIC OPTO, SIC VOVEO,

MICHAEL
FRANCISCUS FERDINANDUS
S. R. I. COMES AB ALTHANN.

CZE-

CZECHUS
BOEMORUM DUX I.

Hunc Patrem; Hunc generis venerare Boëmia fontem;
Fluxit ab Hoc magni Sangvinis altus honor.
Hic necis admissæ causam quàm dicere iniquo
Judice, ab antiquo maluit ire lare.
Ergo tuis exul, fœcunda Croatia, ab oris
Venit ad Hercinijs subdita prata jugis.
Hîc stetit. Eximij quæ virtus exulis esset,
Discite. in Exilio condidit Imperium.

BOëmorum Principatum Czechus Croata fundavit. Is nobili apud suos loco natus, homicidij reus dicere causam jussus maluit Patriâ carere, quàm adversariorum factione, ac vi, iniquo judicio opprimi. Ergo voluntarius exul cum Lecho Fratre, alijsque sanguine, aut amore junctis, Croatiâ excedens in eam, quam Hercinia silva suo ambitu coronat, ac munit regionem, incolis ea tempestate ferè vacuam, reparatæ Salutis Anno D.C. XXXIX. Idi: Iulij devênit. Facta in suos fertilissimi agri divisione, Boëmæ Gentis author fuit, regnavítque primus. Indulgentiâ nova Regna eriguntur, quâ antiqua corruunt. Svavi novæ gentis moderatione brevî perfecit Czechus, ut, confluentibus undiq; in novam Provinciam incolis, Boëmia vix nata novo Polonorum Regno fundando sufficeret. Lechus

chus Fraternæ virtutis æmulatione excitatus, Czecho annuente, ex Boëmia trans montes, Aquilonem versus coloniam duxit, maximæ olim gentis initium. Præstantissimorum Fratrum par virtus à consveto scelere humanitatem liberavit: Effecit, ut in mutuum Fratres decus conspirarent, nec alter per alterius cædem iret ad Solium. Beatius quiddã vidit Boëmia, quàm Roma. A duobus Fratribus fundata, alterius sanguine non est cruentata, ut unus imperaret. Crescebat in dies Boëmæ rei dignitas, cum Czechus ætate jam gravi vivere desijt, nulla relictã Prole. Vir novi populi, ac Principatus author luctum facilè à suis impetravit, qui carissimi capitis desiderium testaretur. Illud illustrius, & diuturnius popularis amoris in Principem documentum: ad Authoris sui memoriam ab omni temporum injuria vindicandam in hanc usque diem Boëmi sese Czechios nominant, & nomini gloriam inesse arbitrantur.

 CROC-

CROCCUS
BOEMORUM DUX II.

TE sceptro donat Virtus; non sanguis in aulam,
Præcipitis vulgi non levis aura vehit.
Auspicijs accede bonis. Te Principe Regnum
Crescet, & in mores discet abire tuos.
Anne vides? Aurum jam lympha Boëmica volvit:
Illa monet, quæ te Principe secla fluent.

CZecho in Principatu Croccum Virtutis suffragium veriùs: quàm hominum voluntas substituit. Extincto Gentis authore Democratiam placuit Boëmis instituere. Sed frequentibus seditionibus discerpi Rempub: cùm vidissent, didicerunt tenerum Regnum ex unius ingenio vivere debere, ut feliciter adolescat. Poterant hoc à natura didicisse, quæ rarò voluit diuturnam esse homini vitam, cui puero contigit diverso plurium fæminarum lacte nutriri. Ergo cùm uni Respub. committenda videretur, longæ consultationis de eligendo Principe moras Crocci inclita virtus abrupit. Prudenti futurorum prævidendorum solertiâ apud rudem ea tempestate Populum assecutus fuerat Croccus, ut divino afflatus Numine crederetur. Ea constitutus apud suos in opinione nihil non tentavit feliciter. Moribus primùm formavit, novis deinde extructis Oppidis, atque arcibus Principatum

LIBUSSA BOEMORUM DUX III.

HEu qua tempeſtas navim diverberat ? Ira
Libuſſam puppi pellere cæca parat?
Deſine plura furor. Non vir, non fæmina : Virtus
Ipſa eſt, quam Regni flectere fræna decet.
Fœmineū Huic nomen quiſquam obijcit ? Inclyta Virtus
Adſit : Regno aptum fæmina nomen habet.

HÆc animi robore ſexus infirmitatem abundè compenſavit. Principatum divinandi arte adepta, prudentiâ retinuit. Unum hoc in adminiſtranda Repub: Principi difficillimum: Pauperum jura contra potentiores tueri ; Hos enim vindicata miſerorum injuria armat in Principem. E Primoribus aliquis ab homine calamitoſo ad Libuſſæ tribunal vocatus, æquiſſimâ ſententiâ, causâ cecidit. Hinc orta tempeſtas gubernaculum vigilantiſſimæ Heroinæ tentavit eripere. Factioſi hominis inſaniâ commoti Nobiles Solio Libuſſam deturbare decreverant. Iniquiſſimo facinori honeſtus præfigebatur titulus, fæminæ nomen, quod Principis Majeſtatem non caperet. Virorum conatum mulieris ingenium eluſit. Unum ſeditioſis dedit : Virum in Regni partem recepit, ſed quem ipſa elegit ; & ab agro ad thorum, ab aratro ad ſceptrum accerſivit. Primislaus is fuit, cui co-

ronam Libussa cùm dedit, nescio an major fuerit, quàm cùm sibi ipsi impetravit. Fortè plus est Imperium dare; quàm accipere. Pacatis Nobilium animis jussit Primislaum solo Principis nomine contentum esse, dum ipsa viveret, & liberaliùs in Reipub: bonum deinceps incubuit. Novam Urbem ad Moldavam, augustissimum pulcherrimi Regni caput, ædificavit, dixítq; Pragam. Civitate absolutâ Civium discrimina, & ordines condidit, exclusâ à publicis honoribus plebe. Meritò nobilitatem à plebe secernunt etiam honores, cùm illam ab hac virtutis potiùs splendor, quàm antiquitatis tenebræ discriminant. Repub: constituta præstantissima Mulier obijt Libi, in arce à se ædificata. Excedens reliquit exemplum, cujus imitatione & aliæ in Boëmia Mulieres crederent ab se quoq; posse cum laude Principatum obtineri. Sæpe majora nobis, quàm possimus, dulci fraude pollicemur, & desideriorum vastitate virium terminos excedimus.

PRIMI-

PRIMISLAUS I.

BOEMORUM DUX IV.

Ex agro ad solium rapitur; nè despice. Roma
Sic Cincinnatos arva dedêre Duces.
Nec minor Huic virtus; seu prisca modestia morum;
Seu placeat cordis fortis in arma vigor.
Fortunam reverenter habet, peregrinus in ostro
Non tumet, & patitur, sorte favente, modum.
Non alius Regno melior; qui flectere se se
Noverit, hunc Regem jure vocare potes.

IN agro cum aratro degebat Primislaus, cùm missis à Libussa legatis, quibus ad Principatum vocabatur, sinè cunctatione assensus est. Nemo se Regno indignum putat. Accusat naturam aliquis, quòd ingenium navi regendæ idoneum negaverit: quòd parem regendis hominibus animum non dederit, nemo conqueritur. Regnandi cupido docuit nos naturæ adulari. Eâ vultus animíq; constantiâ ad solium ivit Primislaus, quâ nemo Paternam hæreditatem adivit. Illud præstantissimi hominis facinus præterire non licet. Cùm vestem novus Dux mutaret, jussit vimineos, quibus ad eam diem usus fuerat, calceos religiosè asservari; frenum sibi, ut fortunam reverenter haberet; documentum successoribus, nè superbirent in solio, quod post agricolam occuparent. Hoc Duce primum

primum à Boëmis gestum est bellum, & quidem intestinum, ut in suo discerent nocere. Vlasta in Libussæ gynæceo educata, Herâ extinctâ, penes mulieres Principatum retinere armis conata est. Ergo lectissimas Matronas, Virginésque ex prima nobilitate audacissimas, novas Amazones, armat in viros, ipsa, Oritiâ, aut Hippolyte fortior, ducit exercitum, & quà justis prælijs victâ, quà fraudibus oppressâ Boëma juventute, Puellis Boëmiam vectigalem facit. Dissimulavit hæc diu Primislaus, importunâ, quâ tenebatur superstitione: quasi expectanda, non prævenienda esset dies, quam tollendo Puellarum Imperio fata præscripsissent. Septimum agebant in injuria annum Amazones, cùm vindictam vel pudor, vel fata Primislao svasêrunt. Dolo primùm, deinde aperto marte in Puellares cohortes invectus ad unam omnes internecione delevit. Confecto bello, ferróq; jam minùs necessario, argentifodinæ sunt apertæ. Primislaus defensum ferro Principatum argento exornavit.

NEZAMISLIUS
BOEMORUM DUX V.

NEZAMISLIUS
BOEMORUM DUX V.

O Patri abſimilem Prolem! Hunc nec bellica Laurus
Ornat, nec placidum Pacis, Oliva, decus,
Otia mollis amat: Fortunæ hoc munere lætus,
Quòd vacuum curis pectus habere licet.
I nunc, & jacta Patres, Atavóſque: Nepotis
Non venit ad cenſum mens generoſa Patrum

PRimislao ex Libuſſa tres fuêre filij. Duos immaturum abſtulit funus: tertius Patri ſuperſtes Rem Bohemã quintus adminiſtravit. Glorioſius quàm verius dictum eſt, Fortibus gigni tantùm fortes. Virtus hæreditaria non eſt, nec Parentum favore transfertur in filios. Naturam non accuſo, ſed non rarò deficit in filio, cùm exceſſit in Patre. Primislaus, ingenio acri, & vegeto, planè ſtupidum reliquit filium Nezamislium. Principis inſignia vix induerat, & in illum Curimenſis Dynaſta, de Principatu certaturus, arma movit. Nullam videbatur pacis conditionem non admiſſura Ducis inertia, cùm illatam legitimo Principi injuriam Bohemi Proceres non ferentes, ultro opem, ac arma fluctuanti Principi obtulerunt. Ad Styrhovium commiſſum eſt prælium. Victoria ſtetit à Nezamislij milite, ipſo Curimenſi capto; quem Princeps non paſſus in conſpectum venire,

certaminis Duci pro arbitrio tradit puniendum. Ille naſo, atque auribus imminutum, miſerum exemplum, vivere coëgit. Hæc belli fortuna Nežamislij mollitiem fovit. Armorum timore ſolutus ſolvit mores, ac voluptatibus liberiùs indulſit. Non ſemper populi ſtudia ſequuntur Principis ingenium. Voluptuoſum Nežamislij otium negotioſa populi quies damnavit. Pars Silvas in agros inſtruere: pars arces, ac oppida condere: Provinciam Pacis operibus omnes excolere. Bohemia ipſa ſibi ſatìs eſt. Suo dives, unius ſalis beneficium alienis Regionibus debet. Nezamislio tamen regnante ad Slanam ſalſi fontes, nec ante, nec poſt illum Ducem Bohemis cogniti eruperunt. Res in naturæ laudem ſalsè eſt à plebe traducta. Inſulſum Principem cùm dediſſet, damnum ſalſo fonte voluiſſe compenſare.

MNATA
BOEMORUM DUX VI.

MNATA
BOEMORUM DUX VI.

TUne Urbes, aulámque fugis? Te lustra, feraque,
Et canis, & nemori retia sparsa, trahunt?
Ingenium, luci natum, quid perdis in umbris?
Linque, viros natus flectere, linque feras.
Nos miseros; quibus est natura dona voluptas
Perdere, praque viris quêis placuere fera.

LIberalior in Mnatam natura fuit, quàm in Nezamislium Parentem: Ingenium Imperij capacissimum homini dedit; sed ille maluit naturæ beneficium perdere, quàm excolere. Principatum vix adeptus Wissegradensi arci, totique Provinciæ, supremâ cum authoritate, Versovicensem Dynastam præfecit. Ipse, in suburbanam villam secedens, integrum triennium ferarum venatione transegit. Cætera omnia segniùs irritant Civium animos, quàm privatæ Regis voluptates, publica commoda invertentes. Diuturnum Mnatæ secessum ægriùs primùm ferre, deinde carpere populus cœpit. Pauperum causas negligi: homines ab Mnata feris posthaberi. Populari seditioni semper inter Primores paratum habet Ducem ambitio. Versovicensis, cui jam secundus sordebat in Regno locus, occasione datâ, pergit tactos exulcerare animos: Mnatæ inertiam accusat: longè ali-

gè aliam futuram Regni faciem, si ipse in Principem placeat, pollicetur. Scelus à Præfecto, cum Ducis cæde, parabatur. Sed ille, opportunè à suis monitus, arcem improvisus intrat: Versovicensem vocat: dolum, ac perjurium arguit: damnat: vel carnificis, vel propriâ manu perduellem jubet occumbere. Versovicensis & sceleris conscientiâ, & Ducis reverentiâ victus, stricto gladio, in semet carnificis officium occupavit. Mnata, defunctus periculo, Proceribus diligentiorem se in administranda deinceps Repub:, nec facilè absuturum ab urbe pollicetur. Quæ metus extorquet, diuturna non sunt. Ubi præteriti discriminis timor resedit, iterum ad venationes secessum est, libuitque iterum fortunam irritare. Adversus experimenta audaces sumus. Bella victi, naufragi maria repetimus. In eo secessu, pestifera lue Mnata correptus extinguitur.

VOGENUS
BOEMORUM DUX VII.

VOGENUS
BOEMORUM DUX VII.

VIx teneros ſuperas annos, & prælia tractas;
Patris & in ſolium ſtricta per arma venis.
Regna tibi invadit Tutor. Quæ Regna periclis
Tuta rear, Tutor ſi quoque Regna rapit?
Sed nè cede malis. Sceptrum ferro aſſere. Regni
Auſpicia hæc fuerint optima. Perde malos.

VOgenus Mnatâ genitus poſt Parentem regnat. Puer in tutela Rohovitij Verſovicenſis relictus, tantùm à Tutore Principatu non eſt exutus. Diutius, quàm publicum bonum pateretur, dum adoleſcit pupillus, Bohemiam rexerat Rohovitius, & tamen adulto jam Principi ſolium denegabat. Ultra ſua vota cupiditas humana excurrit. Cujus olim impudens fuerat votum, Regnum pro alio adminiſtrare, hic jam ſibi Regnum vindicabat. Itum eſt ad arma; & Vogenus ipſe ſua manu à perduelli pœnas exegiſſet, niſi Bohemi Proceres, à prælio adoleſcentem retrahentes, ad majora tantam indolem reſervandam cenſuiſſent. Ubi Principis copias vidit, receſſit cum ſuis in oppidum naturâ atque arte munitum Rohovitius. Sed, longa attritus obſidione, eruptionē dum parat, hoſtiles manus incurrit, ſuíque Principis in conſpectum adductus, unum precatus eſt; nè carnificis

manu periret. Miſerum ambitionis votum. Cùm turpiter vixiſſe non pudeat, pudet inhoneſta morte ſcelerum pœnas luere. Imperatum eſt publica ex arbore ſuſpendium, ad quod ipſe ſibi laqueum inijceret. Res domi compoſita, cœpit forìs turbari. Hinc Miſnij, illinc Moravi Bohemiam aggrediuntur. Illos educto exercitu ad Albim prælio profligat Vogenus: Hos in Moraviam uſque Victor inſequitur: Lypniciam & Butoviam Moravorum arces munitiſſimas diripit, ac incendit. Subinde pace domi, foríſque parta, cùm creſcenti Civium multitudini impar Praga videretur, Pomœrium Princeps profert, novóq; muro, ac foſsâ Urbem præcingit. Vogenum immortalitate digniſſimum omnes prædicabant, cùm Reipub: ſtrenuè conſulentem acerba mors oppreſſit. Invidenda Mors eſt, cùm ex laudum culmine rapit, nec locum relinquit caſui, quem humana inconſtantia ſemper minatur.

UNESLAUS
BOEMORUM DUX VIII.
G. De Groos, f.

UNESLAUS
BOEMORUM DUX VIII.

Virtutis monumentum ingens, sine fratre Paterni
Noluit hic sceptri solus habere decus.
Ergo jubet fratrem solio consistere eodem:
Atque pari, Regno subdere fræna, manu.
Quid non præstat amor? si sit concordia morum,
Regni etiam sedes excipit una duos.

HUnc humanitas, & clementia sibi effinxerant. Bohemiam à Parente hæres cùm accepisset, in administrationis partem Vratislaum Fratrem accersivit, noluítque solus regnare, cùm posset. Verus amor angustias non habet: & amor si velit, etiam Regnum capit duos. Tanta Fratrum concordia docuit cives à Principe non dissentire. Vix unquam Bohemorum voluntates cum Principis studijs sic conspirârunt; cùm quemque ab eo puderet discrepare, cui potior fuerat fraterna concordia, quàm suprema etiam in fratrem authoritas. Hoc Duce illatum Bohemis à Carolo Magno bellum refertur, victísque tributum indictum, à quo Bohemos Otho primus Cæsar absolvit. Eodem regnante, integros duos menses, rapidissimi turbines Bohemiam exagitârunt: Agros prostrata segete, silvas evulsis arboribus, urbes ædificijs dejectis funestârunt. Accessit mise-

miseriæ cumulus, ex molarum ruina, panis penuria. Pijssimus Dux subditorum populorum damna non graviùs tulit, quàm sublevavit liberaliùs. Molæ ex ærario restitutæ: civibus, ex eodem datâ pecuniâ, pro damni modo subventum est. Itaq; Civium calamitas versa est in gloriam Principis. Subinde, quod prodigij loco haberi possit, sequutum est. Ducis in populum beneficia in similem laudem naturam provocârunt. Auri novæ fodinæ illuxerunt: Annonæ vilitas tanta secuta est, ut frumento emptores deessent in Bohemia. Externis uno, & altero obolo tantum tritici datum est, quantum equus non ferret. Vivere optimus Dux desijt, cùm æternum illum cives optarent.

Demortui desiderium auxit improbitas successoris.

CREVOMISLIUS
BOEMORUM DUX IX.

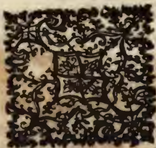
CREVOMISLIUS
BOEMORUM DUX IX.

HUnc ira, Hunc feritas, Hunc inclementia morum,
Hunc auri turpem cæca libido notat.
Lætatur Populi damnis; Gentisque ruinâ
Crescere divitias Principis, asper amat.
O vanas hominum mentes! quæ lucra? cruentum,
Si premit, & lacerat subdita membra caput.

CRevomislius, à paterna Uneslai virtute degener clementiam, Regum decus, proscripsit ex aula. Iræ, quâ nulla pestis humano generi pluris stetit, in Regni administratione tantum tribuit, quantum dedisse ipsummet puderet, cùm impetus resedisset. Pronus in scelera censorem non tulit, maluítque cæcus ruere, quàm à quopiam de ruina moneri. Annonæ caritas summa vexabat Bohemiam. Culpam nemo non conferebat in Ducem, cujus insana auri argentíque cupido magnam agrestium turbam, ab agrorum culturâ ad metalla eruenda, traduxerat. Unus Horímirius inventus est, qui æquissimas populi querelas deferret ad Principem. Sub impio Principe pietas non exercetur impunè. Illico à Duce immissa est fossorum manus, qui Horimirij horrea incenderent. Nec stetit scelus. Eodem jubente Principe, suas fossores incendunt officinas, & incendij reum Ho-

 rimi-

rimirium conſtituunt. Iuſſus cauſam dicere, judicum omnium ſuffragijs abſolutus, unius Crevomislij calculo damnatus eſt. Nemo alium difficiliùs abſolvit, quàm qui ſæpius meruit damnari. Quæ ſequuntur, neſcio, antiquitatíſne commenta ſint, an Magices, immundorum ſpirituum commercio inauſpicatæ, præſtigiæ? Ferunt Horimirium tam iniquâ ſententiâ damnatum, ab equo, quem moriturus, ultimùm ut aſcendere liceret, impetraverat, neci ſubtractum fuiſſe. Ille enimvero Viſſegradenſi ex arce, correpto per aërem ſaltu, trans Moldavam, in ripa arci oppoſita inſidentem Horimirium, metu immunem, conſtituit. Addunt, antequam hæc fierent, ab equo monitum equitem, ut firmus caſum caveret. Innocentia, etiam in ſuppliciorum turpitudine decora, fabulís non indiget, aut præſtigijs, quibus à pœnarum iniquitate eximatur.

NECLANUS
BOEMORUM DUX X.
G. De Groos f.

NECLANUS
BOEMORUM DUX X.

AT tibi cor nimiùm trepidat, celsáque potentis
Est animus Regis conditione minor.
Hinc te nemo timet, nec quisquam diligit: audent
Hinc Proceres segni bella movere Duci.
Sume animos. Qui multa timet, populúmq; veretur,
Hic cives tantùm non jubet esse malos.

HUic animus infra Regiam celsitudinem dejectus fuit. Dum timet omnes, effecit, ut à nemine timeretur. Professa Ducis ignavia primum omnium Vratislaum Patruum, Lusatiæ Principem, ad arma excitavit. Pavidis consilia in incerto sunt. Diu hæsit Neclanus, donec sensit, aut Principem fortem esse oportere, aut uti fortibus. Syderium habuit in aula virum rei bellicæ peritissimum, ipsíque Duci tam corpore similem, quàm dissimilem animo. Hunc Ducis armis, ac insignibus clam indutum, & Principem agere, & belli munera obire jubet. Commissum in campo Thursco prælium, Vratislao à Syderio confosso perfectum est. Subinde Crasnitius, Curimensis Dynasta, Moravorum auxilijs fretus, novum Neclano timorem injecit. Montanus, nobilis eques, Ducis authoritatem, Crasnitio occiso servavit. Ultima hæc victoria præmium videri potuit facinoris,

quo

quo uno principis dignitatem ſuſtinuit Neclanus. Prælio illo, quo Vratislaus cecidit, ejus filius ſeptennis captus eſt. Dux illatam à Parente injuriam oblitus, filium Duringo, Vratislai perſamiliari, tradidit, pro dignitate educandum. Homo, qui ex ſcelere præmium quæreret, puerum non ita multò poſt obtruncat, capútque Neclano inter epulas offert. Immanitate ſceleris victus, velut exanimis in menſam concidit Princeps: deindè ſibi redditus, ut aleres, inquit, non ut occideres, tradidi. Vilior apud te ſanguis regius fuit, quàm ſpes auri; At mihi vires confirmabas. Peſtifera vis eſt, quæ nocitura, nocendo paratur. Non tanti mihi eſt Regnum, ut pueri, ut innocentis, ut patruelis ſanguine infamis regnare velim. Aut præcipitio, aut laqueo finiatur perfidia, quam tot Vratislai in te collata beneficia non vicerunt. Non potuit honeſtiùs timoris maculam Neclanus eluere, quàm turpiſſimi ſicarij ſanguine. Ultus eſt illius necem, à quo olim Paternæ cædis ultore poterat ſibi, ac Regno metuere.

HOSTIVITIUS
BOEMORUM DUX XI.

HOSTIVITIUS
BOEMORUM DUX XI.

HUnc vocat in campū Fratris furor improbus. Ardor
Regnandi Fratres mutua bella docet.
Sed bene consuluit rebus Deus; ille triumphat,
Quem victi in Fratris vincere damna piget.
Discite Magnanimas victoris Principis iras.
Cum victo proprium dividit Imperium.

HOstivitius demortui Parentis solium, ingenti Bohemorum ordinum plausu conscendit. Amore omnium munitum, unius Crosmilij Versovicensis odium exagitavit. Crosmilius ex ijs erat, qui fortunæ suæ indignantur: felicitatem, quam à virtute non sperant, à scelere exigunt: Regna perturbant, vel ut miseriam evadant, vel nè soli sint miseri. Hic ergo Mistobogium Hostivitij fratrem, spe Principatus obtinendi facta, in Fratrem cœpit impellere. Ad Regna & sceptra sua sponte feruntur animi. Pessimi consiliarij verbis incensus Mistobogius fratrem ferro petijt, ut auro potiretur. Verùm prælio ab eo victus, & tamen in Regni partem acceptus, sensit, quàm bono fratri injuriam fecisset. Redintegratus inter fratres erat amor, cùm Crosmilius, novas turbas moliri aggressus, Sucoslaum, Bilinæ præfectum, in Ducem commovit. Quidam in hoc nati videntur, ut

quiescant ipsi nunquam, quietem alijs semper invideant. Cressi militaris hominis virtute Sucoslàus in prælio captus est, & à militibus, etiam renuente Principe, membratim discerptus. Post hæc, quietâ jam ab intestinis rumoribus Bohemiâ, Mistobogius, sola latiùs regnandi cupiditate tactus, in SvatoplucumMoravorumRegem,Christianis tunc primùm initiatum sacris, arma convertit. Hostivitius Fraternum scelus ægrè tulit, nihilque non tentavit, ut ab iniquissimis armis fratrem absterreret. Profligatis semel, ac iterum Moravis exultabat Mistobogius, cùm illatam Svatopluco injuriam, ulciscente Numine, à Dæmone suffocatus interijt. Innocentiam rarò aliquis lacessivit impunè. Sub id temporis Ivanes, sanctimoniæ famâ illustris, Bohemiam ingressus deserta Herciniæ antra illustravit.

BO-

BORIVORIUS
BOEMORUM DUX XII.

PRiscum pone nefas lustrali in fonte: serenam
Cerne diem Princeps: indue mente Deum.
Hactenus in tenebris. In te sed tristis Erinnys
Tela jubet cives ferre cruenta tuos.
Te Regno exturbant. Ut scandas sidera, ab ipso
Imperij solio, Dux, cecidisse bonum est.

HOc Duce, purissimum Christianæ Religionis lumen Bohemis illuxit. Ad Svatoplucum, fœderis confirmandi studio, in Moraviam se contulerat Borivorius; cùm novam in amico Rege pietatem miratus, & Methodij, Sanctissimi Antistitis, oratione eruditus, ab idolis ad Christiana sacra confugit. Lustrali fonte expiatus Bohemiam repetijt, ut in pulcherrimæ Religionis amorem, subditorum sibi populorum animos alliceret. Non tam bene cum rebus humanis agitur, ut meliora pluribus placeant. Bohemi, ob nova suscepta sacra, quem svaviùs amare debuissent, odisse cœperunt acerbè. Quare populari furori Dux optimus cedere coactus est, & in Moraviam ad Svatoplucum, post facinus præstantissimum exul, se recepit. Subinde Principis absentiâ abusi Bohemi â legitimo Duce Principatum in Stoymirum, Sucoslai Bilinensis olim præfecti, fratrem exulem transferre ausi sunt.

ſunt. Crimen ferro, flammíſque dignum videbatur; & verò Svatoplucus arma vindex parabat. Verùm Borivorius maluit â tempore animorum ſanitatem expectare, quàm exigere â ferro. Decimo, poſt Ducis exilium, menſe ſubijt Bohemorum animos pudor. Principis in Bohemiam reditu factum eſt, ut civium plerique ſaperent. Ergo Chriſtiana ſacra, ſecundo tandem Numine, Anno DC. C. C. L. XXX. ſuſcepit Bohemia. Neſcio quid hoc rei ſit? Quoties Numini concilianda fuit Bohemia, graviſſimè priùs in Principem peccavit. Ex dæmonum aris, ad Numinis cultum traducenda Borivorium Regno ejecit: Stoymirum alieno ſolio donavit. Veræ reſtituenda, poſt Hæreſim, Religioni Ferdinando II. abrogare Regnum, Friderico dare conata eſt. An ut feliciùs adhibeantur remedia, neceſſe eſt totam priùs vim morbi effundi, & augeri vulnus expedit aliquando, ut major pateat medicinæ locus? Propè eſt, ut dixerim: Nunquam ſalubriùs homines ſapere, quàm poſt errorem. Excitabat Deo templa Borivorius: fundabat erudiendæ Latinis litteris, ad eam diem Bohemiæ incognitis, juventuti gymnaſia; cùm factâ per ſeditioſos quoſdam animorum converſione, Plebem novum ſcelus, odio Religionis veriùs, quàm Regis, meditari præſenſit. Ergo, nè novo crimine cives adſtringerentur, Dux ſponte depoſitam coronam Spitigneo filio impoſuit. Hoc eſt Regnum: Nolle regnare, cùm poſſis.

SPITIGNEUS I.
BOEMORUM DUX XIII.

SPITIGNEUS I.
BOEMORUM DUX XIII.

Quò Te diversum juvenilis proripit ardor?
Quà Pater incessit tramite, carpe viam.
Içarus, à Patris dum tramite devius errat,
Concidit. In casum te rapit istud iter.
Vos Superi meliora. Tamen discrimina vicit.
Quàm fuit, infelix, proximus, ut rueret?

Spitigneus, ab optimo Parente adhuc vivo Principatu donatus, primò quidem haud indignum se tanto Patre probavit. Verùm, annis auctus, vitijs vix non effecit, ut muneris Parentem pœniteret. Ergo principia ejus Imperij moderata, ac pia: religionem Christianam fovere: templa erigere: DEUM vereri: Cives amare. Dethonio, ac Mirso, Christianis hominibus, quos à Borivorio, gravioribus in rebus, à consilijs acceperat, addictissimus, omnia ad unius virtutis honestatem destinabat. Si quæ ætas, adolescentia, misera est. Contemptrix alieni consilij, inops sui, nec alijs parêre vult, nec ipsa sibi novit imperare. Animum, qui per pueritiam alieni quasi juris fuit, illico in libertatem non vindicare, aut ignaviam putat, aut amentiam. Cùm adolesceret igitur Spitigneus, ægriùs Consiliarios ferre cœpit, rariùs illos audire, multa hoc ipso negligere, quòd ab illis laudabantur. Hoc

etiam vitio humana laborat ambitio. Odit quædam, non quia ipsa displiceant, sed quia illorum authores fastidit. Occupavit & alius Principis mentem error: Religione ad Regni tutelam placuit abuti. Christianos spe lactabat, & â Christiano Duce multa expectare jubebat; Ethnicos interim, nê Religio diversa à Rege sejungeret, publicis collatis muneribus, devinciebat. In utramque partem factionum claudicare, nulli unquam profuit: Religione abuti, est iram Numinis provocare. Spitigneum, sic aberrantem, in viam retrahere, gravioribus verbis, conati sunt Borivorius, & Ludmilla, Sanctissimi Parentes. Tardiùs redeuntem mors properare coëgit. Octavâ, ab ea die, quâ saluberrima Parentum monita visus est negligere, Pragæ, non tamen sinè facinorum suorum detestatione, extinctus est. Primus ex Bohemorum Principibus, Christiano ritu, sepulchro illatus est, in Aede Tainensi, à Ludmilla, Virgini Matri, dicata.

 WRA-

WRATISLAUS I.
BOEMORUM DUX XI.

EX votis tibi multa fluunt. Te Principe regnat
Candida, cum purâ Religione, Fides.
Gaudia sed turbat vesanæ Conjugis ira,
Et dolus, & veris mens inimica sacris.
Vivitur hac lege. Est nulla hîc sincera voluptas.
Quæ dulci pascit nectare, pungit apis.

EXcesserat è vivis Spitigneus, cùm supplices ad Borivorium se contulerunt Bohemi, Regnóq; restituere conati sunt. Verùm, qui semel ex naufragio emerserat, adduci non potuit, ut in mare regrederetur. Habent hoc, quæ splendida habentur veriùs, quàm sint; antequam possidentur, desiderium: semel possessa, excitant fastidium sui. Spitigneo igitur Borivorius Wratislaum natu minorem Principem substituit. Hic nihil omisit, quo optimis Principibus posset æquari. Mirâ erga Parentes observantiâ, illorum de Reipubl:, Christianæque Religionis augmento, sententiam venabatur solerter, & diligentiùs exequebatur. Tantam Principis probitatem perpetua ferè Pax comitata est. Semel ab Hungaris turbata, Wratislai virtute citò rediјt ad serenitatem. Hostem enim vagum, & ex occasionibus assilientem, Bohemo milite, Dux insecutus ante pugnam arma ponere, & fœderis conditio-

ditiones ſubire coegit. Pulcherrimè cætera Wratislao cùm fluerent, debuit à deplorato Uxoris ingenio admoneri conditionis humanæ, cui voluptas ſic permittitur, ut nunquam ſinè dolore. Drahomira Lucenſis Dynaſtæ filia, ut in Bohemorum Principum domum matrimonio veniret, amplectendæ Chriſtianæ Religionis ſpem fecerat certiſſimam. Wratislao nupta, fraude muliebri fidem eluſit. Graviſſimo rei Bohemæ incommodo, & optimi conjugis dolore, non modò Chriſtiana ſacra reſpuit, ſed etiam opprimere conata eſt. Ex illa Wenceslaus & Boleslaus Wratislao nati ſunt. Illum Ludmilla Avia inſtituit, hunc Drahomira Mater. Ille Aviæ, hic Matris mores retulit; ut conſtaret, quid in animorum formatione puerilis valeat educatio: Hæc Pragæ dum aguntur, Romæ, felici exitu vitam clausêre Methodius, ac Cyrillus, Bohemorum, ac Moravorum Apoſtoli. Wratislaus beneficiorum memor, æternæ illorum memoriæ ædem, Boleslaviæ, dicavit. Ipſe ſic vivere deſijt, ut vixit.

WENCESLAUS I.
MARTYR
BOEMORUM DUX XV.

WENCESLAUS I.

MARTYR

BOEMORUM DUX XV.

TE matris jubet ira mori: Te dextera Fratris
Conficit. A cunctis jam timuisse licet.
Nulla homini parcit volucris, non bestia: terra,
Unda, aër, ignis, sidera sæpe nocent.
Si Genitrix odit Natum, si funera Fratris
Frater amat; nullo nomine tutus homo est.

WEnceslaus, quo nullum illustrius Christianæ pietatis exemplum edidit Bohemia, immaturus Regno à Patre relictus est. Dum adolescit, Drahomira Mater Bohemiam rexit, & crudelitatis artes omnes in Christianos exercuit. Fæmina sive amat, sive odit, modum non habet. Adulto Duce, cessit ex aula Furia illa; neque enim fas erat improbitatem eodem, cum innocentia, solio considere. Wenceslaus Regni felicitatem in probitate Civium positam esse ratus, Christianæ pietatis officijs omnibus, aggressus est populos, in virtutis amorem, provocare. Principis in Cælites studia, amplissimis in Principem beneficijs rependit DEUS. Sæpe cœlo delapsas beatas mentes jussit Wenceslao præsto esse, & Ducis optimi lateri, veluti stipatores, adhærere. Illud nescio, an illu-

ſtrius. Radislaus, Curimenſis Dynaſta, in Wenceslaum arma moverat. Cùm ſine militum clade, Ducum provocatione decerni poſſe viſum eſſet, iverant in arenam Duces. Erant ſub ictu; & repentè, factâ cælitus voce, triumphus Wenceslao decretus eſt, juſsúſque Radislaus illius genua ſupplex accidere. In tanta, quam cælum ipſum ſtruebat, felicitate vix aliàs majoris moderationis exemplo humana ambitio damnata legitur. Otho Auguſtus Regium nomen, ac diadema, publico Principum in conventu, Vormatiæ habito, Duci ſponte obtulit. Regiam dignitatem pertinaciùs rejecit Wenceslaus, quàm obtulerit Auguſtus. Fortè debuit ab Auguſto aurum nolle, qui laurum expectabat à DEO. Pijſſimo ſub Principe, ea in Bohemorum animis incrementa fecerat Fides, quæ Drahomiræ ſuperſtitio diutius non ferret. Ergo inſaniſſima Mater, ut Chriſtianam religionem deijciat, columen illius, Wenceslaum filium tollere decernit. Ut numeros omnes ſcelus habeat, ſpe Regni obtinendi factâ, Boleslaum armat in Fratrem. Nè præ cæteris innocens videretur, etiam Bohema Regia tulit tragici ſceleris exemplum. Frater, jubente Matre, ante aras ſupplicem, Fratrem peremit. Sanctiſſimus Martyr, virtutum, ac miraculorum famâ illuſtris, Cælitibus adſcriptus eſt. Parricidas varium ſupplicium excepit.

BOLESLAUS I.
SÆVUS
BOEMORUM DUX XVI.

BOLESLAUS I.

SÆVUS,

BOEMORUM DUX XVI.

TE matris perdunt mores: age: desere matrem.
Sæpe, etiam matrem deseruisse, pium est.
Illa quidem scelerum persolvet vindice pœnas
Numine; Abætherea jam fremit arce furor.
Tu nè quære malum. Pete littora: flabra minantur.
Hoc Cœlo quisquis navigat, ille perit.

BOleslaus ejus nominis primus, quàm turpis initio dominatus, tam clarus exitu fuit. Inter Principatus rudimenta, ex Drahomiræ sævitiâ, multa gessit. Quoscunque occiso Fratri impensiùs studuisse cognovit, è vivis sustulit: interfectorum cadavera feris prædam objecit: Sacerdotibus exilium, si persisterent, necem indixit: in Christianum nomen Christianus ipse, eo impetu, desævijt, quo sævijsse transfugam puderet. His artibus Sævi cognomen adeptus est, Tenebat atrociora; sed manifesta Numinis in Drahomiram animadvertentis ira, ferociam infregit. In Christianorum funeribus, avidissima cruoris fœmina sibi placebat; cùm repentino terræ hiatu absorpta est. Accessit & aliud, quo potuit à flagitijs Boleslaus avocari. Sensit suis sceleribus se effecisse, ut dignum

gnum censeretur caput, in quod mucrones, æquitatis vindices, proximi Principes acuerent. Otho quidem Cæsar illatam Sanctissimo Duci Wenceslao necem, parricidæ sanguine, se vindicaturum, motis armis, minabatur. In felicitate sapere rarum est. Crocodillum humanus animus imitatur. In aquis hebetes, illis destitutus acerrimos habet oculos. Ergo, ubi se à cælitibus æquè, ac mortalibus destitui sensit Boleslaus, sapere cœpit, & retracto gradu, novis pietatis officijs, antiqua damnavit scelera. Christianam Religionem quàm crudeliter afflixerat; tam ardenter erexit, nec adduci potuit, ut priùs Miecislao primo, Polonorum Duci, Dambrowkam filiam matrimonio jungeret, quàm lustrali fonte expiatus Christiana ille sacra in Poloniam induceret. Deo reconciliatus secundo prælio Hungaros primùm, deinde Moravos profligavit.

Septimo, & trigesimo, à coronâ acceptâ, anno extinctus est; hoc felix, quòd in portu occubuit, cùm vixisset in freto.

36

K BOLE-

BOLESLAUS II.

PIUS

BOEMORUM DUX XVII.

Hunc Pietas ornat titulis. Virtutibus aptâ,
Hunc gaudet civis dicere, voce, Pium.
Rarus honor. Fortes è Regibus aula recenset
Multos; sed paucos nuncupat aula Pios.

AB eximia Pietate Hic Pij cognomen accepit. Boleslai Patris mores, sed illos posteriores, quibus senectutem cohonestavit, vitâ totâ retulit. Natu minor cùm esset, Principatum gessit, quia Strachiquas, major natu, sacris inter Monachos malueratinitiari, quàm regnare; dignus posterorum memoriâ, si stetisset in virtutis gradu. Turpiùs cadit, qui honestiùs stetit. Qui Regnum potuerat contemnêre, ausus est Episcopatum ambire. Ante aras, solemni ritu, dum inauguratur, â dæmone concisus perijt, miserum ambitionis exemplum. Boleslaus coronâ potitus, nihil habuit antiquius, quàm rem Christianam promovere. Itaq; multis erectis templis, â Joanne IX., sum̃o orbis Pontifice Episcopũ, qui summâ cum authoritate in Bohemia sacris præesset, missis Romam legatis, obtinuit. Detmarus is fuit, natione Saxo, vir omni virtutum flore conspicuus. Interea Verso-

vicenſes, familia perpetuò Ducibus infenſa, quas domi non ſperabant, ex Polonia turbas in Bohemiam advocârunt. Bellum caro ſtetit Polonorum Duci, Boleslao Acri. Qui aliena venerat direpturus, ſua non defendit. Vaſtatâ Poloniâ Cracoviam Bohemi occupârunt. Nuſquam minùs quàm in Bello eventus reſpondent. Boleslai etiam tempora Adalbertus Secundus Pragæ Antiſtes illuſtravit. Hic Chriſtianam pietatem tardiùs, quàm cupit; à Bohemis admitti dum dolet, ad Prutenos ſe confert, ubi Martyrij lauream aſſequitur. Hoc virtus habet magnificum: omnibus prodeſſe vult: prohibita cæteris prodeſſe habenti ſemper prodeſt.

BOLESLAUS III.
CÆCUS
BOEMORUM DUX XVIII.

BOLESLAVS III.
CÆCUS
BOEMORUM DUX XVIII.

AUri dirus amor tibi mentem excæcat: ab imâ,
Eruit infestus lumina, fronte, dolus.
Tandem animo cæcus, cæcus quoque corpore, sceptrum
Deseris, & Natum flectere Regna jubes.
Hoc bene, nam Regni curæ neque sufficit Argus;
Et centum Regis lumina, multa latent.

BOleslaus III. cui alienum crimen Cæci nomen effecit, Cracoviam, quam Patris virtus Bohemiæ adjecerat, suâ avaritiâ amisit. A Tribuno, quem tuendæ Civitati Parens præfecerat, sæpe monitus, ut præsidiarium novum militem, veterano extincto, submitteret, maluit pecuniæ parcere, quàm famæ. Non latuerunt hæc Polonum, intentum in occasionem omnem recuperandi Cracoviam. Ergo validâ juvenum manu immissâ ad deditionem Tribunum compulit, totâque Poloniâ, ac Silesiâ Bohemos abegit. Nescio an non hoc in Principe pessimum sit: affectus nec regere posse, nec abscondere. In alienam potestatem venêre pleriq; qui in sua non fuerunt: & multi capti sunt, quia, quo capi possent, ostenderunt. Tam professa avaritia non modò Civitatibus, sed ipsis oculis

oculis Boleslaum privavit. Redactâ in Poloni potestatem Cracoviâ, Bohemi suum Principem ad arma Polono inferenda coëgerunt. Ajebant satius Bohemo nomini fuisse, nunquam Cracoviam capere, quàm captam sic amittere: præteritis laboribus dedecus emptum videri. Posuerat jam in Silesia castra Boleslaus, cùm Polonus, qui Bohemi Ducis ingenium noverat, Legatos mittit, qui significent malè in militem tantam pecuniæ vim insumi: facilè posse inter utrumque Principem controversiam componi. Veniret modò Bohemus Cracoviam, & hospitij sanctitate fœdus auspicaretur. Spes omnis credula est, & vehemens amor nil non spondet sibi. Itaque dimisso exercitu, Proceribus aliquot comitantibus, Cracoviam ivit. Ibi hospitales inter epulas captus, & admotâ oculis ignitâ laminâ exoculatus refertur. Subinde in Bohemiam rediens, malè defenso, sponte decessit Principatu, quem Hiaromirio filio dedit. Non desunt, qui Cochani Versovicensis dolo Bohemum inductum dicant, ut Polono se crederet, & Polonum, Bohemo fidem nè præstaret. Non semel accidit, ut unius Consiliarij fraus pluribus simul Principibus illuderet.

HIAROMIRIUS
BOEMORUM DUX XIX.

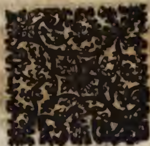
HIAROMIRIUS
BOEMORUM DUX XIX.

Hic jam tranquillo fit naufragus æquore. Victrix,
Cùm jam fregisset flamina, cymba perit.
Fratris ope, infestos Regno devicerat hostes;
Cùm cecidit Fratris fraudibus è solio.
Crede, age, jam facilis Fortunæ. Vitrea sors est.
Cùm placet, & stringis, frangitur in manibus.

Hiaromirius à domesticis, exterisque exagitatus, à Fratre graviora, quàm à cæteris passus est. Principatum vix inierat, cùm Cochani Wersovicensis fraude circumventus est. Per speciem venationis in silvam adductus, Wersovicensium sagittis exponitur. Non semper in scelere felix est dolus. D. Joannis Baptistæ ope implorata illæsus Princeps evasit. Ex Wersovicensibus tredecim à Venatoribus in tumultu capti, securi percussi sunt. Hoc defunctum periculo aliud Principem excepit. Ipso tumultus initio Cochanus evasit, & extincto, ut ipse rebatur, Principe, Polonum in Bohemiam properare coëgit. Adfuit hic cum exercitu, nec quia Principem vivere deinde cognovit, recessit; verùm vastatis agris Pragam cepit, ipsúmque Ducem in Wissegradensi arce obsedit. In ancipiti res erat, cùm Udalricus, Hiaromirij frater, è custodia, quâ Cochani fraude, apud

 Henri-

Henricum Cæsarem detinebatur, elapsus in Bohemiam venit. Nunquam improbæ spei, quod datur, satis est. nec quisquam satis suo pretio se æstimatum putat. Cochanus minora meritis præmia se à Polono accepisse querebatur. Itaq; novâ spe excitatus, ut perfidia perfrictæ frontis est, ad Udalricum advolat: Pragam sine prælio pollicetur, nisi præterita oblivisci Principem pigeat. Unum hoc hominis factum fide non caruit, proditque Principi Pragam. Fugato Polono tempestati se subtractum Hiaromirius arbitrabatur. Sed Regnum eam, quam mare, habet constantiam: momento, & à quo minùs reris, evertitur. Post victoriam convenerat inter fratres, ut simul regnarent. Ea concordia, seditioso homini, Cochano non placuit. Boleslai sævi exemplo, ut solus, extincto fratre, Udalricus regnare velit, persvadet. Ad nostra scelera abutimur alienis flagitijs, imitatio alienæ culpæ non facit innocentem. Udalricus minus aliquid ausus, quàm Boleslaus, Hiaromirium luminibus orbare sat habuit, regnóque exutum Bohemiæ, in ordinem redegit.

UDALRICUS I.
BOEMORUM DUX XX.

UDALRICUS I.
BOEMORUM DUX XX.

UT regnes, oculos miti rapis improbe Fratri;
Emptáque fraterno sanguine sceptra placent.
Sed post hæc facti crudelem pœnitet; Ipsa
Sceptra horres; Regnum nec sine Fratre placet.
Sic est. Quam genuit crimen, miseranda voluptas
Vertitur in pœnas insidiosa graves.

UDalricus Principatum malè partum non malè administravit. Adhuc recentibus odij in Fratrem facibus æstuans, minùs decoras amoris in Virginem flammas concepit. Beatricem, rustici hominis filiam, deperijt, duxítque in uxorem, meliore eventu, quàm consilio. Illa enim svavissima morum majestate matronas quasq; supergressa, docuit à virtute nobiles fieri, non quæri. Cæterùm, postquam emarcuit voluptas illa ex Regno, Fratris ruinâ acquisito, sibi ipse displicere, atque odio esse cœpit. Ergo per Helicardum, Pragæ Episcopum, Fratri reconciliari petijt, & obtinuit, raro fraternæ charitatis exemplo. Post hæc amore inter Fratres certatum est; & Udalricus quidem solio excedere parabat, sed Hiaromirius Fratrem in Principatu socium amavit. Interea adolevit Bretislaus, Udalrici filius, qui ob præstantissimam indolem, & Patrui, & Patris amore dignus habitus

est.

eſt. Itaque, ex utriuſq; voluntate, Marchionis titulo, regendam ſuſcepit Moraviam, quæ ab Arnulpho Cæſare, ſuo ſpoliata Rege, jam pridem volens lubénſq; in Bohemorum Ducum poteſtatem conceſſerat. Triumphis celebrabatur Bretislaus, cùm Pater febri extinctus eſt. Nullum habuit Bohemia ſpectaculum illuſtrius Udalrici funere, quod Hiaromirij charitas illuſtravit. Stetit hic exoculatus ad Fratris cadaver, manúmque in illud cùm extendiſſet, inquit. Sine Udalrice, ultimùm te tangam, quem videre non poſſum. Nunquàm gravior oculorum jactura mihi visa eſt, quàm hodie. Tuum funus exequor ſinè lacrimis. Quanquam, qui per oculos nequit erumpere, graviùs cor premit dolor. Carior mihi oculis fuiſti, dum oculos habui: poſtquam voluiſti me oculis carere, corde cariorem habere cœpi. Tuum imperium, vel Werſovicenſium potiùs flagitium, oculos mihi eripuit. Corde me, ſponte mea, privavi: volui eſſe tuum, ac æternùm hoc volo. Poſt hæc in extincti Fratris amplexum corruit. Attonitis amoris eo ſpectaculo cæteris, tandem ſurrexit, juſsítq; Bretislaum Nepotem ſequi. Ad ſolium cùm veniſſet: Conſcende, inquit, ſolium Bretislaë, ex quo ego decedo. Meliore fortuna regna, quàm ego, quàm Pater tuus. Sic Ducis depoſitis inſignibus, à fratris funere mæſtiſſimus, publico deinceps caruit.

BRETISLAUS I.
BOEMORUM DUX XXI.

BRETISLAVS I.

BOEMORUM DUX XXI.

BRetislaë, tegit tibi victrix tempora laurus,
Illa eadem, mitis, tempora, Oliva tegit.
Si fera bella vocant, Urbes ferro obruis. Urbes
Legibus exornas, si fera bella silent.
Idem Æquus, fortísque unus tu munera præstas,
Quæ Numa, quæ frater præstitit ante Remi.

BRetislaus, æquè belli, ac pacis artibus clarus adolescens, ætatis vitio, Juditham Othonis III. Cæsaris filiam rapuit, duxítque in uxorem. Facinoris indignitatem, posito in Bohemia Imperij solio, vindicaturum se, solenni Sacramento, spopondit Henricus II. Augustus. Nec tacuit Bretislaus; facinus se defensurum incensâ Germaniâ jure jurando asseruit. Jam motis signis concurrebant acies, cùm Juditha victo malis muliebri pudore, inter arma irrupit, infestásque acies diremit, & Ducum Sacramentum, pulcherrimo commento, vel implevit, vel elusit. Cæsarem (ut verbis religio staret) amicum, ac hospitem Boleslaviæ, in Bohemiæ centro, considere: Bretislaum Cæsaris amicitiâ lætum, festivos veluti ad ignes, dato agrestibus pretio, aliquot in Germania pagos incendere voluit. Posthæc Henrico in Hungaros pugnanti cum milite adfuit Bretislaus, & re bene gesta, ex Hungaricis

manubijs, Gradense in Moravia Monasterium erexit. Confecto hoc bello pacem, ac quietem Bohemis triennalem permisit, quo tempore saluberrimas Reipub. leges tulit. Triennali otio exacto, nè bellicoso populo diuturnior quies noceret, delectum habuit, & Polono, veteres injurias, orbatúmque oculis Boleslaum III. ulturus, bellum indixit. Non totâ æstate transactâ Silesiam, ac Poloniam populatus, præstantissimas quatuor Urbes, Wratislaviam, Cracoviam, Gnesnam, Posnaniam cepit ac diripuit. Victoriæ gaudium Romani Pontificis, Cæsaris, & Casimiri, Polonorum Regis, ira turbavit. Pontifex direpta, ac violata Sacra: Cæsar turbatam pacem: Casimirus vastatum regnum querebatur. Pontificem, ex Polonicis Manubijs erecto templo, & Sacerdotum Collegio fundato, placavit: Cæsaris amicitiam certis conditionibus redemit: Casimiro Civitates restituit, tributo tamen indicto. Extinctum luxerunt pupilli, & Viduæ.

SPITIGNEUS II.
BOEMORUM DUX XXII.

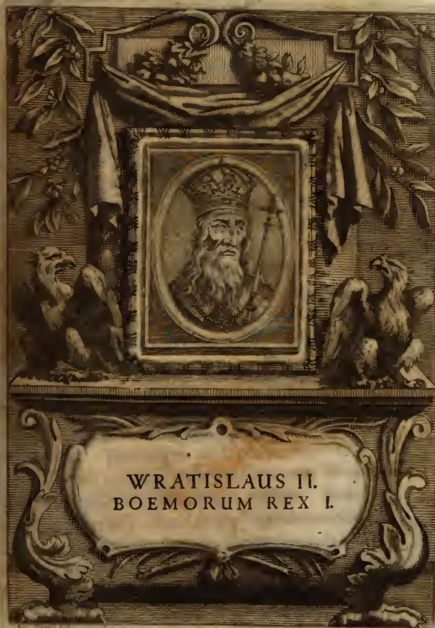
SPITIGNEVS II.
BOEMORUM DUX XXII.

HEu quæ funesti primordia turpia Regni,
Et civi, & matri, & fratribus asper agis?
Si conjurarent cum primis ultima; sceptrum
Quæ sic tractâsset, dextra Neronis erat.
Extremis sed prima aufers. Hæc pulchra litura est;
Virtutem sceleri nam bona substituit.

SPitigneus Bretislai filius, varius vitijs, ac virtutibus, reprehensibilis initio, laudabilis ad extremum fuit. Administrationem Reipublicæ ab inhumanitate exorsus, Germanos omnes ex Bohemia proscripsit. Nè deesset impietas, nè Matrem quidem, aut sacras DEO Virgines excepit. Ægrè tulêre facinus hoc Moravi: sed non impunè; trecentos ex prima nobilitate carcere damnavit. Vitia manu se invicem trahunt, & facilè sequuntur. Crudelitati apposuit latiùs regnandi libidinem. Ergo Parentis acta rescindere, Fratres Moraviâ exuere decrevit. Ita Bohema res integra ad unum devoluta est. In præcipitia cursus hic Principem ducebat. Cùm Severus Pragensis Episcopus opposuit se obicem ruenti. Mortalibus cœlestes accessere minæ. A S. Vito monitus est, ut ab injuria desisteret, quam Numinis ira ulcisci parabat. Ex hoc consecuta mira rerum mutatio. Sua ipse Princeps

ceps acta reſcidit: Fratribus Moravos captivos dimiſit: æquiſſimos viros ad jus dicendum elegit, quos noluit ultra triduum pupillorum, aut viduarum cauſas ampliare. Decretum ſuo exemplo firmavit. Cùm ex Civitate aliquando egrederetur, obviæ mulieri roganti, ut ſe audiret, ex equo confeſtim deſiliens, in ipſa Civitatis porta, integras duas horas, aures dedit. Illud etiam poſterorum imitatione dignum non prætcribo. Epulis cùm accumberet, nè diſſolveretur animus, eorum, qui ante ſe in Bohemia regnâſſent, acta legi voluit, & ſic ad Reipub. moderationem erudiri. Sexennium in Principatu egerat, cùm obijt, Ducúmqne Bohemorum ordinem clauſit. Adminiſtrata à Ducibus eſt Bohemia annos, â Gente condita, ferè quinquaginta ſupra quadringentos; inde Reges, ac Interreges rerum potiti ſunt.

WRATISLAUS II.
BOEMORUM REX I.

WRATISLAUS II.

BOEMORUM REX I.

Czechius Augusti posuit fundamina Regni;
Hic apicem Regno, Regia serta, locat.
Confer utrumq; virum generosa Bohemia. Multum est,
In te, quod Princeps fundit uterque, decus.
In quam Regnares Gentem tibi condidit ille;
Sed quo regnares jus dedit iste tibi.
Pace tua dictum, Gentis Pater optime. Plus est,
Jus Regni, Regno quàm genuisse viros.

PRimus hic Bohemorum Principatum Regiâ coronâ illustravit. Henricus IV. Cæsar, Moguntinis comitijs, vel merito eo honore Wratislai virtutem exornandam, vel splendido eo beneficio magni Principis potentiam sibi conciliandam existimavit. Itaque à Gilberto, Trevirorum Antistite, Wratislaus cum Conjuge, fundatæ salutis Anno M. LXXXVI. XVII. Kal: Julij, Pragæ in Regem coronatur. Neminem eò fortuna provexit, ubi non posset illi minari. Pulchrè secum agi Wratislaus crediderat, novis honoribus auctus. Sed coronam secutum est bellum, & deplorandum ipsum, & deplorandi belli origo. In Gerardum, & Conradum Fratres ducendus fuit miles: & ille quidem febri extinctus arma non vidit; Hic verò, Brunæ obsessus, Wratislai gratiam Uxoris lachrymis redemit.

demit. Cæterum Conradum Rex dum oppugnat, incautus Bretislaum filium hostem sibi fecit. Desiderius ex aulicis Regi carissimus coram Patre falsè Bretislaum perstrinxit. Rex risum non tenuit, quo falsum verbum approbâsse visus est. Hinc in Desiderium; ac Parentem Juvenis exarsit. Hoc etiam ad nostras pertinet miserias. Risu lædimur, & quidem acerbiùs, quàm convitio. Itaque Desiderium per sicarios interemit: Regem armis lacessivit Bretislaus. Pugna quidem commissa non est, Conrado prohibente; sed admissum est scelus, quando tam propè ad parricidium filius accessit. Post hæc reconciliari Patri potuit Filius, sed maluit ad Ladislaum Hungarorum Regem contumax secedere. Rex septimo, ab adepta corona, anno moriens, substituto Conrado fratre, filium exclusit à Regno, cui ab feroci illius ingenio timebat, Reipub. quàm filij amantior. Illatus est sepulchro in Wissegradensi æde, Apostolorum Principi ab ipso dicata, eóque titulo verè regia, quòd ad illius fundamenta suis Rex ipse humeris lapides comportavit, Magno Constantino simillimus.

CONRADUS I.
BOEMORUM INTERREX I.

CONRADVS I.
BOEMORUM INTERREX I.

Vix sceptrum, Conrade, capis, vix clarus in Ostro
Fulges, & Regno te rapit atra dies.
An mens par auro fuerit nè constet, acerba
Mors prohibet, cœptis insidiata tuis.
Si tamen inspicio quid Regnum feceris ante;
Conrade, Imperio non nisi dignus eras.

AB Wratislai Regis funere ferè quinque, & sexaginta Annos regia caruit corona Bohemia; quia honor à Cæsare Homini magìs, quàm Bohemorum Duci delatus, à subsecutis sex Principibus vel non est petitus, vel non impetratus. Itaque Interregis titulo Conradus administrandam Bohemiam suscepit. Principis mores bene de Repub: sperare jubebant; sed brevitas spei fructum ademit. Menses septem, solium tenuit, & fato communi concessit. Antequam Principatum adiret, de Wratislao Rege, ac Gerardo Fratribus optimè meritus, pulcherrimo facinore coronam promeruit. Pragensem Episcopatum, quem antea oblatum rejecerat, petebat Gerardus. Rex hominis levitatem vel durioribus remedijs sanare, vel punire decreverat. Itaque dignitatem negabat. Divisa in factiones Bohemia in civile bellum erupisset, nisì Conradus malo prudenter medicinam fecisset,

cisset, & Wratislaum Gerardo reddidisset mitiorem. Post hæc aliud in Wratislaum, Bohemiámq; universam contulit beneficium. Leopoldus Austriæ Marchio, Wratislai ditionem, immisso milite, vastabat, totique Moraviæ graviter imminebat. Adfuit Wratislao Conradus, profligatóque Leopoldi exercitu, ab hostilibus armis servavit Bohemiam, quam antè à Civilibus præservârat. Verùm nulla re gloriosior, quàm præclaro Principatus fine fuit Conradus. Decedens filios reliquit superstites Udalricum, & Leopoldum. Illi Brunam, huic Znoimam delegavit: Regnum ad Wratislai filios redire voluit; si, ut acceptum à fratre in Nepotes referret beneficium, gratus; si, ut filijs à regnorum procellis caveret, pius.

BRETISLAUS II.
BOEMORUM INTERREX
II.

BRETISLAUS II.
BOEMORUM INTERREX II.

HUic rigidos mores emollit purpura. Regem
Mitis agit, civis qui priùs asper erat.
Quid querimur mutare homines cum munere mores?
Quosdam; non omnes sceptra nocere docent.

COmplorato Conrado, dubitatum à Bohemis est, quemnam ex Wratislai Regis filijs (quatuor enim superstites reliquerat) in Regnum vocari expediret. Et Bretislao quidem quantum ætatis prærogativa tribuebat, tantum asperum adimebat ingenium. Nemo hominum vult feritati subesse. Dum Pragæ consulitur, impetratis à Ladislao, Hungarorum Rege, copijs Bretislaus Bohemiam intrat. Vis dubitationem sustulit, & Principatum terror extorsit. Mirum in hac conditionis mutatione accidit. Bretislaus cum purpura benignitatem induit, & novus honor hominis mores mutavit in meliores, raro prorsus exemplo. Itaque, inter ipsa Principatus rudimenta, nihil omisit, quo à Civibus amaretur, & quod pulcherrimum Regi est, quo cunctis optantibus & viveret, & imperaret. Religioni addictissimus, Magos, nefarium hominum genus, antiqua sacrificia dæmoni instaurantes, proscripsit. Basilicam D.Vito Pragæ sacram, incendio deformatam, restituit: Bis

contra Wladislaum, Polonorum Regem, delectum habuit, & pugnavit feliciter. Subinde cum Polono fœdus percussit. Versovicenses, discordiarum authores, bonis fisco adjudicatis, in Sirbiam (Lusatiam jam vocant) exulatum asportari jussit. Cæterum, partam rebus præclarè gestis gloriam, uno facinore, infecit. Udalricum, ac Leopoldum Patrueles, paternâ hæreditate exuit, nec sine dolo. Superbo fastidiri acerbius est, quàm non timeri. Non magno se æstimari à Patruelibus querebatur Princeps, qui tamen suum favorem ambitu expeti optabat. Septem annos Bohemæ rei imperium gesserat, & receptâ in visceribus sagittâ, extinctus est. Lorecus, ex Versovicensibus exulibus, altâ jam nocte, redeuntem ex Venatione sic oppressit.

BORIVORIUS II.
BOEMORUM INTERREX
III.

BORIVORIUS II.
BOEMORUM INTERREX III.

Ter solio pulsus, solio bis redditus, agris
Emoreris curis fractus, in exilio.
Dum dubitat fortuna, juvet, noceátne, per omnes
Raptatum, Princeps, te rotat illa gradus.
Extollit, reprimit, tandem fera comprimit. Egit
Quod solet. In casum, quæ levat, illa levat.

INconstantis fortunæ exemplum Hic est. Sæpius in Regni discrimen adductus, ter fastigio dejectus, bis restitutus, in exilio demum mœrore, curisque contabuit. A Bretislao fratre Bohemiam regendam cùm accepisset, statim Udalricum, ac Leopoldum patrueles suos, Bretislai armis, Brunâ, ac Znoima exturbatos, in veterem possessionem restituit. Nescio an dicturus sim, satius esse quosdam lædere, quàm demereri. Beneficijs armantur ad scelera. Udalricus, liberalitate Principis, receptâ Brunâ, egit de Regno Borivorio adimendo. Amor Civium Principi Regnum servavit. Ex Patruele victor, à Patruele alio victus est. Honorificam legationem, & dona Boleslaus III. Poloniæ Rex ad Borivorium Interregem, & Svatoplucum, Olomucij Marchionem, miserat. Donorum participem Patruelem non fecit Borivorius. Ille, contemni se ratus, ex scintilla excitavit incendium, quod,

quod, arreptâ in Poloniam fugâ, conatus est evitare Borivorius. Svatoplucus altero ob occupatâ coronâ, anno extinctus est. Nova spe erectus, quà vi, quà arte Regnum Exul recepit. Multo studio quæsitis rarò homines multo fruuntur tempore. Longus labor, usus brevis. Iuniori Fratri Wladislao à Cæsare adjudicato Principatu, iterum Borivorius exulavit. Wladislaus tamen victoriâ abusus non est, & sensim redeuntem pietatem admittens, nondum exacto anno, socium ab exilio Borivorium accepit. Placidissimè unà Fratres regnabant, cùm nova excitata à seditiosis tempestate, solutóque inter Fratres amore, in Bavariam primùm, deinde in Hungariam Borivorius dejectus est, eóque in exilio extinctus. Vix alium plura pati regnandi cupido coëgit. Vix cum alio fortuna lusit acerbiùs. Unus omnium optimè docuit, quàm lubrico loco stet humana Majestas.

SWATOPLUCUS
BOEMORUM INTERREX
IV.

SWATOPLUCUS
BOEMORUM INTERREX IV.

Sunt tibi, qui Regni perturbant otia, Cives;
Hos tu submisso providus ense metis.
Sed tamen est aliquis, qui sese subtrahit ira:
Ad nova, si nescis, crimina crimen abit.
Hoc cave. Quæ, reliquis excisis, spina remansit;
Illa est, incautum quæ ferit agricolam.

SWatoplucus, Othonis Olomucij Marchionis Filius, Borivorio Patruele dejecto, solium invasit. Injuriâ partum, ut jure Principatum retinere videretur, ab Henrico V. Cæsare causam sibi adjudicari, ingenti obligata pecunia, obtinuit: Hinc, ærario exhausto, cùm solvendo non esset, ad rapinas conversus sacráque profanáque diripuit. Subinde Cæsar in Hungaros expeditionem suscepit; adesse jussus cum milite Swatoplucus egregiam Cæsari navavit operam, Nitriâ Captâ, & vastatâ Hungariâ. Hæc inter novi rumores in Bohemiam Interregem revocârunt. Wersovicensium in Bohemorum Principes odium regnum turbabat, per speciem restituendi in pristinam dignitatem Borivorium. Reversus in Provinciam Swatoplucus, ratus ex Repub: fore, semel discordiarum radicem extirpare, Wersovicensium familiam ferè totam obtruncavit, nè fæminis quidem, aut infantibus

tibus servatis. In exigenda pœna, sanabilia ingenia à deploratis distinguenda sunt: Æquè corpori incommodum est victura membra abscindere, & mortua pati. Arbores senio infructuosas eruimus, earum propagines, spe meliore, nutrimus. Ex tanta Wersovicensium clade aliqui, fugâ subducti, in Poloniam se receperunt, in spem futuræ ultionis. Rebus domi compositis, Cæsarianis auxilijs fretus Swatoplucus bellum intulit Polonis, quos Borivorio favisse ægriùs tulerat. Glogoviam hostilibus armis premebat, cùm, adacto per tergum telo, à sicario, jussu Wersovicensium exulum, occisus est. Principem bellica virtute non obscurum deplorârunt milites, motisque castris in Bohemiam adductum in Cladronensi Cænobio, ab eodem extructo, condiderunt.

WLADISLAUS I.
BOEMORUM INTERREX
V.

WLADISLAUS I.
BOEMORUM INTERREX V.

PRoijce tela manu. Quæ Fratrum prælia cerno?
Alter in alterius pectora tela rotat.
Mater adest. Poni arma jubet. Qui spernere Matrem
Audet, is in fratrem perditus arma ferat.
Fallor? an irarum cecidit vis? lacryma Matris
Extinxit, dederat quas furor antè, faces.

OCciso Swatopluco, Regnum ad Wratislai Règis Filios redijt, sceptróque potitus est Wladislaus, tertio loco natus. Hoc Interrege facinus deflevit Bohemia, cui vix Thebæ simile luxerunt. Vidit fraternas acies infestis armis concurrere, & tres fratres de Regno, ferro, decernere. Borivorius, conjuratorum ope, Pragâ occupatâ, in spem Principatus recuperandi devenerat. Wladislaus instructam aciem in Fratrem duxit, victórque, Fratris exilio, solium sibi asseruit. Borivorij casus visus est Sobeslai animum erexisse. Is inter fratres natu minimus, olim voluntarius Borivorij in exilio comes, Polonicis auxilijs Bohemiam invasit, Germanum solio dejecturus. Atrox commissum inter fratres est prælium, nec nisi Sobeslao vulnerato diremptum. Asperiora imminebant, sed ea Swatawa Principum mater avertit. Stetit hæc Wladislaum inter, & Sobeslaum, & dissidia detestata; Ergo, inquit,

inquit, nisi duos peperissem, hoc scelus non viderem? Nisi Sobeslaum genuissem, Wladislaus non oppugnaretur. Nisi Wladislaus esset, Sobeslao non timerem. Quod hoc infortunium? in filiorum exitium, Bohemiæ lacrymas, meum cruciatum fui fæcunda. Melius est tibi, Sobeslaë, exilium, quàm reditus iste: expedit tibi carere regno, Wladislaë, quàm sic regnare. Terra hæc, quæ vos nascentes excepit, in mutuum exitium armatos videt? Ut videant cæteri, mater certè visura ultra non est. Aut, si pietas placet, donate matrem pace: aut, si scelus tantùm arridet, qui cruenti Regnum petitis, siccis oculis pereuntem matrem aspicite. Præstat mori, quàm à filio filij vitam in discrimen adductam intueri. Fregit animos materna pietas, quos arma non fregissent. Posuerunt fratres odia, & in mutuum ruentes amplexum beârunt Matrem, quam suis penè odijs peremerant. Sed nullum bonum, diuturnum esse patitur ambitio. Paulò pòst, dissidium recruduit, iterúmque in Poloniam exulavit Sobeslaus. Sic est: violentus est amor regni. Naturam mutat vel invitis.

SOBESLAUS I.
BOEMORUM INTERREX
VI.

SOBESLAUS I.
BOEMORUM INTERREX VI.

DUm te bella premunt, æquus tibi militat æther,
Lapsáque siderea vincit ab Arce phalanx.
Hoste triumphato, nec cingis tempora lauro,
Nec pateris curru splendidiore vehi;
Aurea Cælitibus sed ponis serta, jubésque
Victorem dici, militis ore, Deum.
Hoc age; nam Superûm virtute est pulchrius hostes
Devicisse, Hominum quàm superâsse manu.

SObeslaus, Fratre mortuo, ab exilio in regnum venit. Belli, pacísque artibus longè clarissimus, inter ipsa Principatus rudimenta, insignẽ de Lothario II. Augusto, & Othone, Moraviæ Marchione, retulit victoriam, in qua Otho ipse interemptus est. Constans est fama, Cælitibus prœliantibus pro Sobeslao, id bellum confectum fuisse. Ipse Victor lauream Cælitibus acceptam retulit. Coronam auri duodecim, argenti octoginta pondo D. Wenceslao donum posuit. Neque negavit Lotharius, adverso Numine à se pugnatum; Quare sponte amicitiam Sobeslao obtulit, qui ex hoste familiaris, pro Lothario, contra Conradum, ac Fridericum, imperij æmulos, arma vertit. Non pauciores invident, quàm admirantur, & quosdam ità virtuti vitium fecit infensos, ut quos imitari, vel

 volunt,

volunt, vel nequeunt, perdere festinent. Sobeslao laudem omnem metenti Miroslaus, & Stresemirus, materno genere Versovicenses, in quibus livorem alebat inertia, insidiati sunt. Detectâ fraude conjurati pœnas luêre. Princeps periculo discusso, Deo Cælitibúsque gratus, nudis pedibus, apertóque capite, Pragæ templa supplex adivit, erogato in pauperes auro, argentóque munificentissimè. Subinde Lotharius Cæsar expeditionem in Italiam suscepit, ut Innocentium II. Petro Leonis ejecto, Lateranensi sedi restitueret. In facinus pijssimum equites trecentos Lothario Sobeslaus adjunxit. Nec uberior foris, quàm domi gloriæ seges. Glacium Polonorum armis vastatum, Görlicium incendio absumptum, Budisinam vetustate squalentem instauravit. Misam à fundamentis erexit, & quod caput est; Pietatem in populorum animis jacentem, suo exemplo, excitavit. Quarto decimo, quàm ad principatus fastigium ascenderat, anno, capitis dolore perijt, Vir in paucis pius ac strenuus, & nisi adolescentior, motis armis, fratris odium incurrisset, etiam felix.

WL'ADISLAUS II.
BOEMORUM REX II.

WLADISLAUS II.
BOEMORUM REX II.

ITe alacres in bella viri: capite arma Bohemi;
Certa ſub hoc vobis Principe palma viret.
Unus hic Inſubriam Friderico vincet, & unus
Hungariam Stephani ſceptra ſub æqua trahet.
Jura alij poſcant Regnorum à Cæſare. Regna
Regibus hic potis eſt Cæſaribúſque dare.

PRimum interregnum ſua virtute Hic ſuſtulit. Bene, pro Friderico Ænobarbo Cæſare, adminiſtratâ Germaniâ, ab reduce ex Italia Auguſto, prudentiæ præmium, Ratisbonæ, Principum in conventu regiam coronam recepit. Antequam ea exornaretur dignitate, turpi ſuorum conjuratione petitus ad necem, virtute periculum evaſit. Nec honoribus auctus ſegniùs egit; adeò ridendos cenſebat, qui honores labori metam poni, & ultra faſtigium dignitatis, locum virtuti non ſupereſſe arbitrantur. Itaque relatâ in album Bohemâ juventute, primùm Friderico Auguſto, deinde Stephano Geſæ, pupillo bellicam navavit operam, eo eventu, ut Inſubriam Friderico, Hungariam Stephano reſtitueret. Ex Italia retulit in regnum, fortitudinis eximiæ monumentum, purpureo in clypeo Leonem album, quo ſigno, nigrâ Aquilâ abrasâ, hodiéque gloriatur Bohemia: ex Hungaria pieta-

pietatis laude, & affinitate pulcherrima cum Emmanuele Constantinopolitano Imperatore contracta, redijt illustris. Neque verò pacis artibus minùs, quàm armorum tractatione, suæ gloriæ consuluit. Marmoreo ponte, quatuor, & viginti fornicibus supra Moldavam producto, Minori Veterem Pragam conjunxit: Strahoviense, Plessense, Teplicense Monasteria magnis sumptibus excitavit; primum & vivus pietatis studio incoluit, & mortuus sepulchro exornavit. Decessit honoribus plenus, ac planè invidendus, nisì extremâ in senectute Fridericum Cæsarem, quem tot beneficijs cumulaverat, ingratum passus, & solio discedere, & Fridericum filium, quem regni socium acceperat, exulem deplorare visus fuisset.

UDALRICUS II.
BOEMORUM INTERREX
VII.

UDALRICUS II.
BOEMORUM INTERREX VII.

LAudem alij quærant Regnis, populisque regendis;
Huic placet insolitæ carpere laudis iter.
Imperio Fratrem donat. Voluisse carere
Imperio, plus est, quàm potuisse frui.

WLadislai morte Bohema res ad Interreges redijt. Dum multi de regno decertant, nemo Coronam regiam adipiscitur, Bohemiam plures dilacerant. Ergo, Wladislao extincto, Augustus, consilio non laudando, Friderico Wladislai filio prǽterito, Udalricum ex Sobeslao I. genitum jubet in Bohemia dominari. Hic, quasi alteri, non sibi, honorem à Cæsare quæsivisset, paulò pôst Sobeslao, fratri seniori tradidit Principatum. Abstersit notam Bohemæ aulæ injustam. Viderat Bohemia, per summum scelus, à Fratre Fratrem regno exui. Vidit tandem à fratre fratrem regno donari. Frequentiora hæc essent exempla, nisi purpuræ splendor quàm plurimos excæcaret. Plures essent, qui regna relinquerent, quàm acciperent: plura essent regna, quàm reges, nisi proprias ignorare vires placeret. Senserat Udalricus, quàm supra vires suas grave esset regni pondus. Cæterùm gloriosior regno relicto, quàm ducto exercitu fuit. Friderico Cæsari auxiliarem militem in Italiam debuit traduce-

ducere. Nunquam clariùs conſtitit, militari ſolutâ diſciplinâ exercitum diſſolvi. Dum benignitatis laudem, & clementiæ nomen ſollicitus ambit, rapinam militis non punit. Itaque multis ad latrocinia dilapſis, multis, ab agreſtibus, ſe ſuáque tuentibus, occiſis, non niſi laceras, & conciſas copias in Cæſaris caſtra invexit. Ex Italia Bohemiam repetens, octo tantùm commilitones, diſſoluti exercitus miſeras reliquias, reduxit inglorius. Æquè malus eſt Imperator, qui militi omnia permittit, & qui negat omnia. Sive indulgentiâ, ſive auſteritate in militem peccet, nihil differt; Utroque vitio militiam, & rempub. prodit.

SOBESLAUS II.
BOEMORUM INTERREX.
VIII.

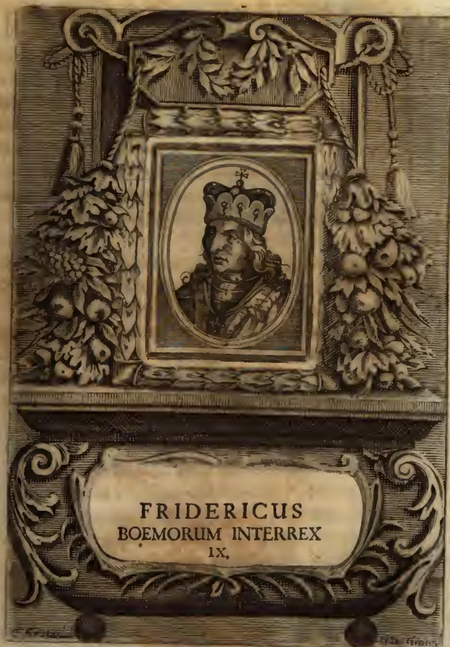
SOBESLAUS II.
BOEMORUM INTERREX VIII.

HEu quid agis? Regni primordia sanguine fœdas?
Tantâne præcipitem proripit ira Ducem?
Rex furit in famulum? meliùs Leo dividit iras.
Fortior in tenues non furit ille feras.
Estne feræ major servandi cura decoris?
Anne homini stolidæ plus feritatis inest?

SObeslaus, ejus nominis II., à Fratre acceptum regnum humano sanguine infecit. Vix sceptrum tractabat, & pugionem strinxit in Prindæ Præfectum, à quo dutiùs se olim habitum in carcere querebatur. Præceps vindicta non caruit infamiâ: non potuisse sibi temperare, quin regias manus famuli sanguine macularet. Cæterùm ubi resedit ira, facti pœnitentiâ tactus, Episcopi genibus publicè advolutus scelus deflevit. Lachrymâ nihil citius arescit, & sæpe quos ira solet perstringere, excæcat ambitio. Sobeslaus sceleri scelus paulò pòst addidit, eo gravius, quo turpius. Emericus Hungarorum Rex, ab Andrea fratre in regni discrimen vocabatur. Ad Sobeslaum confugiens petijt, ut illius ope ad Cæsarem, quem appellârat, securus iret. Sobeslaus humani, divinique juris oblitus Regem, hospitem, supplicem, innocentem vincit, & captivum mittit Andreæ, cujus familiarita-

ritatem ambiebat. Quàm familiaria humanitati vitia fecimus? illis conciliantibus amicitias inimus. Rem æquè, ac debuit, graviter tulit Cæsar, & Sobeslaum ad causam dicendam accersitum, & nequicquam morbum causantem, regni jure, & authoritate exuit, substituto Friderico, Wladislai Regis II. filio. Hinc atrox Fridericum inter, & Sobeslaum bellum exarsit. Totis viribus ad Pragæ mœnia pugnatum est. Anceps erat fortuna belli, cùm Elisabetha, Friderici uxor, quæ pugnam spectabat, manibus ad cælum sublatis sic precata fertur. Christe, conjugem serva, & victorem restitue. In ipso pugnæ loco templum tibi, ac pauperibus hospitium, quod posteris sit monimentum, tuâ præsenti ope servatum esse regnum, Voveo. Annuit Numen precibus. Fugato hoste, suis ipsemet manibus Fridericus vulnus inflixit Sobeslao, qui semivivus pugnæ subtractus, non ita multò pôst perijt, memorandum violati hospitij documentum.

FRIDERICUS
BOEMORUM INTERREX
IX.

FRIDERICUS.

BOEMORUM INTERREX IX.

Sacra iterum cecinere tubæ: cui gloria pungit
Corda, Palæstinis destinat arma plagis.
Coge tuos in bella, potens Friderice, Bohemos,
Et pia Christiadûm, milite, vota juva.
Utile id est unum bellum. Certamine sacro
Et vicisse bonum est, & perijsse juvat.

FRidericus, non malus Princeps, alienâ culpâ Bohemorum odium incurrit. Ærario Germanos homines præfecerat. Hi in exigendis vectigalibus violenti, Plebis animos in Principem concitârunt. Accessit & alius odio fomes. Publicum munus Germano homini, Bohemis prætermitis, demandavit. Id verò gravius Bohemæ Nobilitati visum est, quàm ferri aut posset, aut deberet. Itaque Ratisbonam ad comitia profectum jubent Principem exulare, & Conradum, Olomucij Marchionem, vocant ad solium. Malus consiliarius est animus perturbatus. Timori, ac dolori rarò credendum est; amori atque iræ nunquam. Amantes, & irati plura sibi semper pollicentur, quàm possint. Pericula veriùs non vident, quàm contemnant. Bohemi non multo pòst consilium suum damnârunt, coacti Cæsarianis minis abrogare, quod indignatione decreverant. Quare Conrado

  rado

radodimiſſo, iterum Sacramentum dixere Friderico. Nec tamen hæc tempeſtas potuit ſinè humano ſanguine componi. Novas in dies turbas moliebatur Conradus. Quare à Friderico Primislaus, Frater natu minor, ad hominis ferociam infringendam deſtinatur. Ad Ludomiſium commiſſum eſt prælium, in quo potuit Conradus opprimi, niſi Fridericus in victum, ſævire victorem vetuiſſet. Subinde mentito tabellarij habitu ad ſe venientem Conradum humaniter excepit, injuriarum veniâ amicè datâ. Eodem ferme tempore à Clemente III. Pont: Max: ſacrum bellum indictum eſt. Cùm prima orbis Chriſtiani capita in Syriam tranſmitterent, Fridericus, ſuis copijs eodem Conrado præfecto, Chriſtianorum ſtudia promovit.

CONRADUS II.
BOEMORUM INTERREX
X.

CONRADUS II.
BOEMORUM INTERREX X.

Huic patrio, miles, de marmore pone ſepulcrum:
Hâc, inter lacrymas, marmora ſcribe notâ.
Conradus jacet hîc. Auguſti jura tueri
Dum cupit, infeſtâ carpitur ipſe lue.
Pulcriùs haud alio periiſſet tempore. Amici
Commoda curabat, cùm fera mors rapuit.

Tertium ſacrum bellum, tantis Chriſtianorum Principum ſtudijs ſuſceptum, plus terroris, quâm damni barbaris intulit. Friderico Cæſare in expeditione mortuo: Philippo Galliæ, & Richardo Angliæ Regibus diſſidentibus, tantùm non cum ignominia diſceſſum eſt. Conradus certè Bohemas, ac Moravas copias itâ laceras reduxit, ut non immeritò Bohemiam intrans, & extincto Friderico ſubſtitutum ſe à Bohemis audiens exclamârit: Ex naufragio emerſimus in Regnum. Sub hæc Romano Imperio pro Friderico Patre potitus Henricus IV. ingentem in Italiam traduxit exercitum, utriuſque Siciliæ Regnum dotale recepturus. Rogatus adeſſe Cæſari Conradus diu dubitavit, irétne ipſemet, an per alium auxilia tranſmitteret? Vicit demum novi Cæſaris demerendi deſiderium. Ergo Bohemiæ præfecto Henrico, Pragenſi Epiſcopo, in Campaniam cum Cæſare pervenit. Neapolim,

lim, quam Tancredus totis viribus tuendam susceperat, Cæsar dum oppugnat, exortâ, in castris lue Conradus extinguitur, nulla re, nisi bis ducto milite, & nê feliciter quidem, memorabilis. Bohemi suo hoc Principi amoris testimonium dedêre. Quem vivum in Italiam sequuti fuerant, extinctum Pragam retulerunt, solenni luctu, sepulchro inferendum.

WENCESLAUS II.
BOEMORUM INTERREX
XI.

WENCESLAUS II.

BOEMORUM INTERREX XI.

HEn tibi stat quanti Regnum libare? Tenebris
Heu quibus, imperij quâm breve lumen emis?
Tertia te Regem prospectat Cynthia, quarta
Te videt inclusum carcere, ferre necem.
Ut pereat quis sceptra petit. Dementia mentes
Quæ rapit? exitium quærimus Imperio.

WEnceslaus secundus, Sobeslai senioris filius, contra Primislaum, Friderici Interregis fratrem, adnitente Henrico, Episcopo Pragensi, Principatum obtinuit. Verùm alieno favore partum, suo timore amisit. Primislaus, lectâ juvenum manu stipatus, Pragam tentaturus advenerat; Interrex, ante pugnam abjectis armis, clam se certamini, & Urbi subduxit. Cæsarem hic dum appellat, ille Pragâ potitur. Subinde repetebat Wenceslaus solium, ex quo Primislaum Cæsaris minæ deturbârant. Sed ab Al-

bertō, Luſatiæ Marchione, qui Primi-
slai partes ſequebatur, comprehenſus, carceríque addictus, brevi ærumnis contabuit. Tanti huic trimeſtris Regni uſura ſtetit.

HENRICUS I.
EPISCOPUS PRAGENSIS
BOEMORUM INTERREX XII.

HENRICUS I.
EPISCOPUS PRAGENSIS BOEMORUM INTERREX XII.

QUam reliqui prenſant, ambit te purpura: tellus
Quam colit, invito ſupplicat aula tibi.
Sceptra fugis, meritóque diu contendis honori,
Et prece vix populi Regna, coactus, adis.
Virtuti blanditur honor; ſed conſcia virtus
Ipſa ſui, præter ſe, petit illa nihil.

HEnricus, ex Bohemorum Principum familiâ, Pragæ Epiſcopus, vacuo Solio comitia indixit, in quibus, dum Spitignei pupilli cauſam agit, ipſe à Bohemis Dux eſt acclamatus. Diu honorem a ſe removere conatus, auxit deſiderium tam boni Principis; adeò omnes Imperio dignum exiſtimant, qui poteſt imperium reſpuere. Adminiſtrationem à concordiæ cura aggreſſus, diſcordes in Bohemia Dynaſtas conciliavit, ſcripto milite, qui contumaces in officio contineret. Nec ſat habuit domi turbas cavere, foris etiam quietem quæſivit, icto cum Emerico Hungarorum Rege fœdere. Poſthæc Petrum titulo Sanctæ Mariæ in Via lata Cardinalem à Cæleſtino III. Pont: Max: in Bohemiam legatum pro dignitate excepit, collatóq; cum illo ſtudio collapſam Clericorum diſciplinam reſti-

reſtituit. Hæc agentem gravis morbus invaſit, quo cùm premeretur, ad ſe accerſitis Bohemis Proceribus, Principatu ſe voluit abdicare. Ea vox à circumſtantibus lacrymas extorſit, clamatúmque ab omnibus eſt, nè filios Parente ante horam orbaret. Nec ſtetit hìc Bohemorum in Principem amor: ſumptis armis Primislaum, auditâ Henrici ægritudine, Regnum affectantem Bohemiâ extrudunt, & Wladislaum Fratrem in prælio captum carceri addicunt, nè novis rumoribus optimi Principis quietem turbet. Omni adepto honore glorioſior fuit hæc Henrici de Principatu deponendo voluntas. Nunquam ità gloriosè regnâſſet, ſi ad mortem uſq; regnare voluiſſet. Acceſſit & aliud ad laudis incrementum. Annonâ laborabat Bohemia. Henricus privatâ pecuniâ frumentum coëmit, & largitiones in egenos facere inſtituit. Nemo tam cari Principis vitam, ſuæ jacturâ non ſervâſſet. Egræ tamen, quò Medicorum conſilio ad vires reficiendas conceſſerat, paulò poſt obijt.

Unus ex Pontificio ordine Bohemiam rexit, fortè ante ipſum nemo melius.

WLADISLAUS III.
BOEMORUM INTERREX
XIII.

WLADISLAUS III.
BOEMORUM INTERREX XIII.

TE Fratris decorat casus. Quem supprimit hostis,
Hunc miserum Pietas non sinit esse tua.
Exulis ut cernis squalorem, protinus ostrum
Exuis, & Fratris hoc decus esse jubes.
O facinus! Regnum persæpe est casus habere,
Regnum alijs virtus cedere sola potest.

WLadislaus, nè Regnum affectaret, à Bohemis carcere conclusus, ab ijsdem, extincto Henrico, è carcere ad solium vocatus est. Nullius adeò afflictæ sunt res, quin meliora sperare possit. Humana mutantur, séque invicem adversa, ac prospera excipiunt. Regni potitus unum habuit, quo tristaretur. Primislaus Frater, eo prælio victus, quo Wladislaus captus est, quò devenisset, ignorabatur. Vide sævientis fortunæ ludibrium. Paulò antè suis carus; timendus hostibus, jam modò destitutus suis, ignotus alienis miseram vitam famulatu Ratisbonæ sustentabat. Subinde Messanæ in Sicilia extinctus est Henricus VI. Augustus, qui Primislai felicitatem morabatur. Sublato adversario, Fratre ad Regnum evecto prodidit sese Primislaus, datísq; ad Wladislaum litteris, Frater Fratris aspectum, & colloquium petijt. Ex condicto ad certum locum convenere,

habitu tamen longè dissimili. Wladislaus regijs ornatus insignibus, Primislaus squalida veste, pallore, ac macie peremptâ facie, promisso, impexóque capillo. Vix aliàs illustrius fraternæ charitatis exemplum illuxit. Wladislaus, ubi fratrem sic vidit, in complexum irruens ingemuit, & corporis sui oppositu visus est Fratris sordes voluisse abscondere. Deinde pulcherrimum facinus aggressus, exue, inquit, Primislaë, squalorem istum, & meo similem ornatum cape. Velut amissum paulò antè te deplorabam: Nunc talem te recipio, qualem Fratris oculi non sustinent intueri. In regnum ex ista calamitate felicior veni. Naturæ jura sequamur. Ego minor natu obsequar: tu senior impera. Jucundius mihi erit subesse tibi, quàm præesse cæteris. Excepta cum admiratione à Primislao hæc sunt; nec tamen dissensit. Res evulgata fidem non antè invenit, quàm Bohemiâ relictâ in Moraviam Wladislaus secessit. Nos miseros, qui commissa in Regnorum occupatione scelera facillimè credimus: Virtutem esse posse, quæ Regna contemnat, dubitamus. Adeò rara apud homines virtus est, adeò vitia communia.

PRIMISLAUS II.
OTHOCARUS
BOEMORUM REX III.

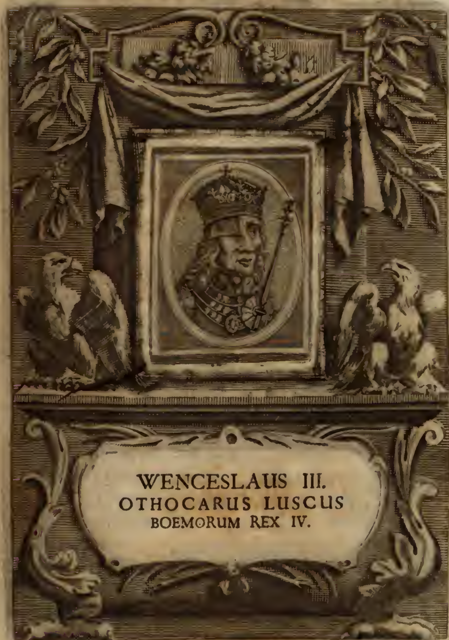
PRIMISLAUS II.
OTHOCARUS
BOEMORUM REX III.

IN tua certârunt fata, & furor impius hostis,
Et pius in Fratris pectore clausus amor.
Te patriâ hostilis dejecerat impetus; at Te
Fraternus patriæ ad sceptra reduxit amor.
Quo Fratris redimire comas voluere Bohemi,
In caput hoc sertum transtulit ille, tuum.
Vix alius simili præcinxit tempora fato.
Prodigus Imperij vix amor esse solet.

FRaterno munere adeptus Principatum secundum Interregnum sustulit Primislaus. Certabant id temporis de Imperio Philippus Sveviæ, & Otho IV. Saxoniæ Principes. Primislaus suis armis adesse coactus est modò Philippo, à quo Moguntiæ Regium frontis decus, modò Othoni, à quo Othocari cognomen accepit, non sinè inconstantiæ nota, si turbines, qui Rempub: agitabant, in aliquo constantiam permisissent. Sublato à Palatino Rheni è vivis Philippo, Othone ex Imperio ab Innocentio III. Pont: Max:, Rex, cum Germaniæ Proceribus Pontificis authoritatem secutus, Fridericum II. Siciliæ Regem in Cæsarem elegit, armísque juvit; donec, illo humana divináque concul-

culcante, sensit orbis terrarum, quàm funestum Ecclesiæ anguem ignari Pontifices fovissent. Ergo anathematis ignominiâ ab Honorio III. Pont: notatum, imperiique jure exutum Primislaus quoque deseruit, publico bono privatæ utilitati præposito. Post hæc Bohemiam suam Rex, pijs ædificijs exornare aggressus, duo inprimis magnifica Pragæ cœnobia extruxit; majore dignus præconio, nisi ab arrepto pietatis calle deflectens in Sacerdotum bona repentè involâsset. Unde ab Andrea, Episcopo Pragensi, meruit anathemate notari. Diu non aberrat, quem pravorum potiùs hominum consilia abducunt, quàm voluntas; nec perpetua sunt vulnera, ubi amor est sanitatis. Repentino terræ motu, tum Strahoviensis Abbatis oratione, nec non Pontificij oratoris minis excitatus in viam Primislaus redijt, eo pietatis ardore, ut pulcherrimis facinoribus inustam maculam deleverit. Primislai pietati debemus aras, quibus Procopium virum natione Bohemum, sanctimoniæ famâ illustrem, veneramur: Illo petente, sacris Procopium fastis Innocentius III. Pont: Max: adscripsit.

WENCESLAUS III.
OTHOCARUS LUSCUS
BOEMORUM REX IV.

WENCESLAUS III.

OTHOCARUS LUSCUS BOHEMORUM REX IV.

CÆſaris ira tuì turbat primordia Regni.
Illa eadem Cives dilacerare ſtudent.
Nè vis ulla mali deſit, natura rebellat,
Et rotat in Regem filius arma Patrem.
Tu tamen evìncis, perſringis Cæſaris iras,
Et natum & Cives ponere tela jubes.
Felix ſorte tua. Tutus nunc æquora curre;
Tempeſtas ipſô in littore victa jacet.

A Primislao Parente puer coronam accepìt. Patre extincto, cum Friderico II. Cæſare ſimultates vel invitus exercuit. Impatientiſſimi hominis vim vi repulit, virtute gratiam impetravit. Cæſari reconciliatus ejus auſpicijs in Auſtriam duxit exercitum, & Viennam cepit, quam deinde viginti aureorum millibus redemptam Friderico, Auſtriæ Duci, reſtituit. Bellica virtute partam pecuniam congiarij loco militibus diſtribuit, additâ Rege digniſſimâ voce: Liberalibus liberaliter omnia affluere. In Bohemiam reverſum domeſtica excepit procella. Improborum hominum conjuratione incitatus Primislaus filius, Moraviæ Marchio, Regnum petebat. Bohemia commiſſam

Patrem inter, & filium pugnam deploravit, in qua filij vires Parens fregit, felici victoriâ, nisi de civibus, ac Filio referenda fuisset. Victum Moraviâ exuit, & carceri addixit. Eadem tempestate Tartari, Gens Scythica, Batto Duce Moraviam ingressi ferro, flammísque Regionem vastabant. Rex tuendæ Provinciæ Jaroslaum Sternbergium præfecit. Hic natalium splendorem virtute exornans, barbaros occidione occidit, relatísque ex illorum Imperatore opimis spolijs docuit, posse vinci eam gentem, quæ totam ferè Asiam victorijs emensa, Europæ terrorem injecerat. Wenceslaus victoriâ lætus, filio in gratiam recepto Moraviam restituit, cui tamen Capitanei nomine præesse voluit Sternbergium; nè tanta virtus sinè novo honore illuxisset. Sub hæc novis insidijs Rex Cælitum ope subductus, D. Francisco Pragæ templum dicavit, & ascitâ in partem pijssimi operis Agnete sorore, Virgine Deo sacra, Xenodochium ad Pragensem pontem institutâ virorum, quos à rubra cruce nominamus, familiâ, fundavit. Obijt ætate jam gravi ex Venatione, quam intempestivus instituerat, contracto morbo. Othocarus ex Patris cognomine dici aliquando voluit, sed amisso in venatione oculo, ex infortunio Luscus dictus est.

PRIMISLAUS III.
OTHOCARUS
BOEMORUM REX V.

PRIMISLAUS III.
OTHOCARUS
BOEMORUM REX V.

EX votis Fortuna tuis dare vela videtur,
Cæca tuo nutu, luminibúsque regi.
Ut libet, aspirat. Tibi Baltica lympha ministrat,
Servit & Adriaco, lympha superba, sinu.
Plura tibi votis offert DEA Regna; potésque
Fascibus Imperij velle carere datis.
Heu nimium nè crede DEÆ. Quæ prodiga donat
Regna, sitit venas sanguinis illa tui.

SUperiores Hic & animi magnitudine, & ditione superavit. Regnum, quod Hercyniâ Silvâ ferè conclusum à majoribus acceperat, ex Mari Baltico ad Adriaticum finē, vel bello, vel pretio prolatis finibus, amplificavit, eo apud nationes omnes in honore, ut oblatum Romani Imperij culmen, elato supercilio, despicere potuerit, velut infra dignitatem suam positum. Prutenos, per summum scelus, in Christianam Religionem bacchantes, ex Rom. Pontificis voluntate, armis ad pietatem trahendos suscepit, & victor jussa facere coëgit. Magnificè de Prutenis triumphanti nova de profligatis ad Thajam Hungaris, alióque prælio Possonio capto, laurus accessit. Æquè fortis in prælio, & domi pius turpem Flage-

Flagellatorum hæresim, ex Saxonia in Bohemiam repentem, ferro flammísque extinxit. Ex Hungaricis manubijs sacram in æde summa Pragensi supellectilem exornavit: Monasterium, cui ab Regia Corona nomen est, extruxit, corona ipse dignissimus. Nihil bellica felicitate inconstantius: nulli arbori faciliùs surculus inseritur, quàm Lauro cupressus. Romanum in Imperium, quod imprudens neglexit Othocarus, Germanorum Principum suffragijs, ascitus est Rodulphus, Comes ab Habspurgo, Regiæ Othocari aulæ præfectus. Elevati non illibenter eos premimus, quibus aliquando inferiores stetimus: rursus, errore non dissimili, quos aliquando infra nos habuimus, etiam mutatâ fortunâ despicimus. Hinc exarsêre gravissimæ Rodulphum inter & Othocarum simultates. Ille Othocari potentiam conabatur infringere: Hic Rodulphi authoritatem eludere. Ad Lavam, majori pertinaciâ, quàm vi commissum est prælium. Ancipitem Victoriam Milotæ proditio, qui sinistrum ab Othocaro cornu regendum susceperat, ad Cæsarem inclinavit. Itaque cecidit in communi suorum strage Othocarus, hostium, nè dum Bohemorum lacrymis lugendus. Neminem inter Bohemiæ Reges liberaliùs fortuna promovit, neminem leviùs dereliquit.

WENCESLAUS IV.
OTHOCARUS PIUS
BOEMORUM REX VI.

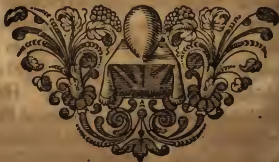

WENCESLAUS IV.
OTHOCARUS PIUS
BOEMORUM REX VI.

MArtem alij fortes tractent, bellóque triumphent;
Sinceras artes tu pietatis ama.
Hac duce proſternes hoſtes, victórque retundes,
Quæ ſcelera exacuunt in caput arma tuum.
Non minor eſt oleæ, quàm lauro ſplendor. Inermi
Plus eſt, armatâ, quàm ſuperare manu.

PUlcherrimam optimi Principis formam in ſe expreſſit Wenceslaus, cognomento Pius. Octennis à Patre relictus, Rodulphi Cæſaris voluntate, in Brandeburgenſis Marchionis tutelâ, ad quintum decimum ætatis annum, vixit. Poſt hæc Regnum inijt, & ingenti gaudio abſterſit mœſtitiam, quam ex Gubernatorum avaritiâ Bohemi contraxerant. A pietate adminiſtrationem exorſus, Matrem in gratiam recepit, cujus crimina poterat odiſſe. Subinde Juditham (Bonam alij vocant) Rodulphi Cæſaris filiam duxit, Egrâ aliiſque Miſniæ, ac Luſatiæ Urbibus dotatam. Hæc gaudia ſecutus timor turbavit. In optimi Principis caput à facinoroſis conjuratum eſt; ſed ille, aſſiduis in Cælites officijs, evaſit periculum; nec ſinè incremento virtutis, in qua cohoneſtanda deinceps ce-

tatum eſt. Germani Imperium, Hungari, & Poloni Regnum ſponte detulerunt. Imperij faſces venerari maluit, quàm tractare. Hungaris Wenceslaum filium Regem dedit: Poloniam adminiſtrandam ipſe ſuſcepit, & munitâ Cracoviâ, primus in Regnum illud argenteam monetam induxit. Statuerat temerariam illius temporis in Bohemia judiciorum licentiam, ſanctiſſimis latis legibus, cohibere, & gymnaſium, in quo humanitatis artibus ingenui excolerentur adoleſcentes, excitare. Utrique conſilio interceſsêre ij, quibus incerta omnia eſſe, & nihil ſapere lucrum erat. Pulcherrimæ vitæ periodum exitu concluſit eleganti. Filium, quem Regno ſubſtituebat hæredem, moriens allocutus, & pietate Principis in DEUM, & eorum, qui à Conſilijs ſunt, probitate Regnum, ſua mole cæteroqui ruiturum, ſtare affirmavit.

WENCESLAUS V.
JUNIOR
BOEMORUM REX VII.

WENCESLAUS V. JUNIOR BOEMORUM REX VII.

O Scelus! ô facinus, quæ dira licentia ferri?
Itur in immeriti pectora clara Ducis.
Nondum maturus Regno Rex occidis. Ipso
Te rapit in laudis flore cruenta manus.
Invideat fortuna licet; te novimus. Uno
Ex flore arguimus, quas alit arbor opes.

BReviſſimum Regnum peracerbâ morte conclusit Wenceslaus Junior. Hungariæ Coronam duodennis, authore Patre, cùm accepiſſet, eodem ſvadente, altero anno depoſuit. Poſt hæc, Parente optimo orbatus, Bohemiam potiùs, quàm paternam virtutem ad ſe pertinere viſus eſt, puerili levitate, exiſtimâſſe. Itaque juvenibus in conſilium adhibitis, planè ferociter Rempub: cœpit adminiſtrare. Non aliunde certior, vel ſalus, vel ruina juveni Regi imminet, quàm à Conſiliarijs. In bonos ſi incidat, inoffenſo pede, ad gloriæ culmen rapitur: malos ſi offenderit, graviore illius indoles vulnere tentatur, quàm quod medicinam facilè patiatur. Tandem ad meliora, ſeniorum conſilio, revocabatur, & indoles, cui nihil, præter educationem, ad omnem præſtantiam deeſſe videbatur, polliceba-

licebatur eximia. Scripto exercitu in Polonos expeditionem susceperat, non sinè spe Regni illius obtinendi, in quo Pater regnaverat, cùm in ipso rerum apparatu ereptus est. Olomucij, sicarij manu, incertum cujus scelere, occubuit, & desierunt cum illo viri nobilissimæ Familiæ, quæ à Primislao, quarto Bohemorum Duce, propagata, ab Anno DCCXXII. ad MCCCVII. perpetua serie, Bohemorum Duces, ac Reges educaverat. Regis necem, & quia in acerba ætate, & quia sinè prole, & quia per summum scelus vivere desijsset, etiam ij deplorârunt, qui diffluentem Regis adolescentiam potiùs accusare, quàm ex indole meliora sperare volebant. Æquiores in mortuos sumus, quàm in viventes: Quos præsentes fastidio quodam negligimus, sæpe ereptos, cum luctu, desideramus.

RODULPHUS I.
BOEMORUM INTERREX
XIV.

RODULPHUS I.
MITIS
BOEMORUM INTERREX XIV.

AUstria te primum populis generosa Bohemis
Præficit, & Genti nobile sternis iter.
Sis bonus ò, felixque tuis. Cape clara, Nepotes
Quæ longo tractent ordine, sceptra, tui.
Quàm bene, quòd Mitis violentas oderis iras.
Quâ Pater, hac Regnum diriget arte Nepos.

POst Wenceslai necem, comitia à Bohemis habita sunt, quæ factionum pertinacia cruentavit. Coronam alij Henrico Carinthiæ Principi, alij Rodulpho, Alberti I. Cæsaris filio, deferebant. Illi Anna Uxor, Wenceslai Pij filia, hæreditario jure, Regnum asserebat. Huic Cæsaris authoritas, suffragiorum multitudo, & inita à Wenceslao Pio, post Parentis casum, cum Rodulpho Cæsare Victore fœdera patrocinabantur. Rodulphus rerum potitus tandem est. Itaque primus Hic ex Austriaca Familia, Bohemiam rexit, quam longo deinde ordine Nepotes, felici administratione, bearent. Pragam ingressus, minùs circa se frequentes Proceres vidit, nec ignoravit Henrici studio aliquos abduci. Patris nomen, non tyranni cùm amaret, maluit æquissimum dolorem coque-

 re,

re, quàm ulcisci. Nec alias omisit artes, quibus Bohemorum animos devinciret. Elisabetham, Wenceslao Pio viduam, Bohemis morum probitate commendatissimam, sibi matrimonio junxit: contractum ab ultimis Regibus æs alienum gravissimum, nullo novo indicto tributo, ex suo, dissolvere instituit. Itaque Mitis meruit appellari. Quædam ingenia faciliùs frangas, quàm flectas. Procerum nonnullos nullis artibus potuit demulcere Rodulphus. Quare gravioribus uti remedijs coactus, in Straconicensem Dynastam signa movit, & Horazdicium, quò se ille receperat, vallo circumdare, & aggere, atque operibus oppugnare adortus est. Res à milite strenuè dum promovetur, Dux sive æstivis fructibus, sive veneno exanimatur. Regiam coronam solenni ritu non accepit. Quare, etsi Regio titulo dignissimus, Interregibus tamen adnumeratur.

HENRICUS II.
BOEMORUM INTERREX
XV.

HENRICUS II.
BOEMORUM INTERREX XV.

Huic artes placuêre malæ. Modò regnet, in omne
Non timet ire nefas.
Et tamen è solio rapitur. Quâ stare laborat,
Hac ruit arte scelus.

ALberti Cæsaris obitus huic ad solium viam aperuit. Jam, Rodulpho extincto, Fridericum filium, natu minorem armatus in Bohemiam ducebat Cæsar, cùm à Joanne Fratris Filio interemptus est. Quare Fridericus, ut Imperium ambiret, Regnum neglexit, quod armis occupavit Henricus, Carinthiæ Princeps. Principia ejus Imperij moderata, Procerum metu. Cæterùm, qui virtute Regnum retenturum se vix speraret, fraudibus firmitatem quæsivit. Ergo quidquid auri, argentíque corradere potuit, in Carinthiam clàm transmisit. Adversarijs suis æmulos opposuit, quos ex fæce Civitatis in fastigium evexit. Inter Ordines discordiarum semina jecit, callidéque nutrivit, ut mutuò dissidentes minùs in Principem valerent. Subinde satìs, ad crudelitatem exercendam, virium paratum credidit. Itaque comitiorum nomine, jubet Proceres adesse. Comitia in Judicia repentè mutat, & quos timet, fictis criminibus damnat. Levissima illorum visa est pœna, quos

quos jussit mori. Multos ex prima nobilitate tam diu carcere detinuit, donec cum plebe matrimonia inirent, inustâ familijs notâ. Præcisa arbor pluribus ramis repullulat, & Regia crudelitas auget inimicorum numerum, tollendo. Crediderat hoc remedium Henricus, & fuit venenum. Viri fraus cognita auxit hostes, & Proceres perpulit, ut Regnū homini abrogarent. Itaque ad Henricum VII. Cæsarem Oratores legant, suadéntque ut datâ Joanni filio Elisabethâ, Wenceslai Pij Filiâ, natu minimâ, Henricum eijciat, & Joannem Regno præficiat. Si quis alius, hic suo malo docuit, Regna nec rapinis, nec civium cæde stabiliri.

JOANNES
BOEMORUM REX VIII.

JOANNES
BOEMORUM REX VIII.

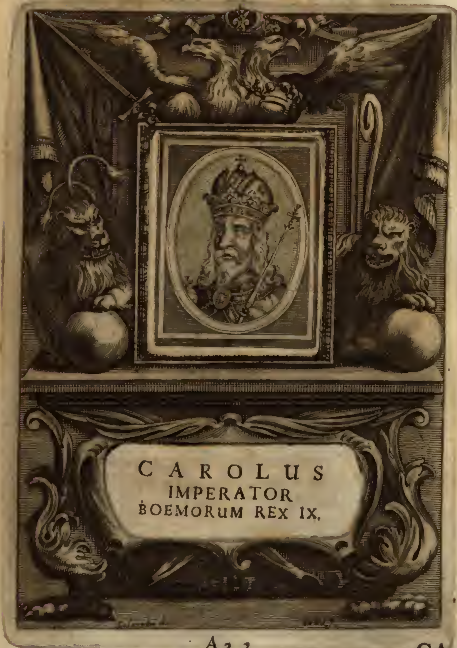
ET te Martis amor violentus corripit: ardor
Bellicus in laudes Martia corda rapit.
Nec pateris languere faces; licet improba certet
Fortuna, atque oculos cæca tibi rapiat.
Quin oculis cassus bellum traducis in Anglos;
Et pubem cæcus ductor in arma prais.
Virtutis monumentum ingens. Se lucida, virtus
Jacturam Solis spernere sola potest.

JOannes in dotale Regnum, Paternis armis, inductus, ferè puer in expugnatione Pragensis Civitatis ejus militiæ posuit tirocinium, quâ maximis Ducibus meruit adnumerari. Coronâ, solenni pompa, à Moguntino Archi-Episcopo inauguratus, inter primum imperij rudimentum, multa in Magistratibus, muneribúsque mandandis fecit, quæ deinde facta nollet. Faciles calumniatoribus audeinde dum præbet, & Procerum multorum, & uxoris innocentiam læsit; Caroli verò Filij indolem nobilissimam tantùm non perdidit. Domitiani ea vox semper laudabitur. Princeps delatores non castigans, irritat. Interea annis auctus, factum ad militarem gloriam ingenium armis cœpit exercere. Bella gessit, eâ felicitate, ut quocunque se intulisset, haud dubiam victoriam secum trahere

videretur. Ex eo prælio, quo Ludovicus Bavarus Fridericum æmulum Imperij vicit, multa hostium cæde cruentus, Henricum, Friderici fratrem, captivum in Bohemiam duxit: Lithvaniam, ac Poloniam semel ac iterum ferro; flammísque vastavit: Italiam pestiferis Gibellinorum, ac Gvelforum factionibus turbatam, quà consilio, quà ferro pacavit: Misniæ Marchionem, Lusatiâ; Austriæ Ducem, multis oppidis victor multavit: Silesiam fiduciariæ possessionis fecit, Regnóque adjecit; Ducum, qui illâ potiebantur, fide Bohemorum Regi obligata. His victorijs ad majora incensus aggressus est facinus, quod quia tentatum scimus, credimus potuisse tentari. Contracto ex Lithvani aëris inclementiâ, & Medici imperitiâ aucto morbo, utrumque amiserat oculum, cùm ab illo Philippus, Galliarum Rex, arma in Anglos imploravit. Joannes, cæcitate minimè retardatus, copias in Anglos duxit, cæcus primo in ordine decertavit, cæterísque fugâ dilapsis maluit servato gradu gloriosè occumbere, quàm fugâ saluti consulere. Vir bellica virtute clarus, frequentibus tributis indictis, plebi gratior perijt, quàm vixit.

CAROLUS
IMPERATOR
BOEMORUM REX IX.

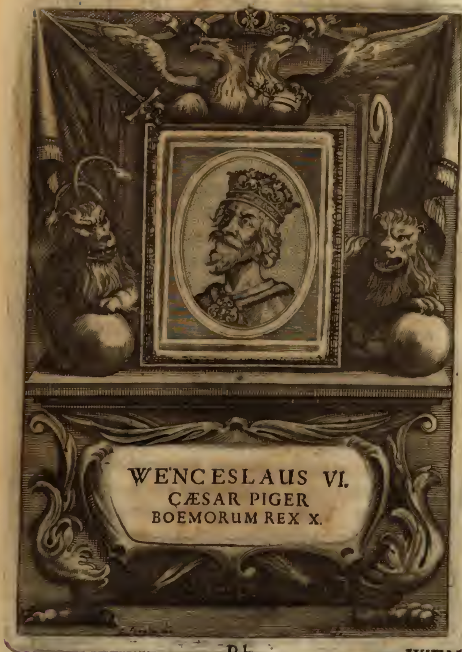
CAROLUS IMPERATOR BOEMORUM REX IX.

Carole cùm belli, cùm pacis munera tractas,
Ambiguum reddis, quâ magìs arte vales.
Hostes seu terret, Cives seu flectit amica,
Eximiæ virtus culmina laudis adit.
Quâ sis laude magìs dignus, Musa ambigit. Unum
Certum habet: est dignum Cæsare quidquid agis.

IN hoc, quod carperet livor, perpetuus felicitatis comes, vix invenit. Regnante adhuc in Bohemia Joanne Parente, ad Rom: Imperij gubernacula vocatus, primus eam dignitatem cum Bohemiæ corona conjunxit. Puer in Caroli Galliarum Regis, affinis sui, aulâ educatus, & primam ætatem litteris, pietatéque excoluit, & Caroli Valesij filiam, Blancam, in Uxorem accepit. Adolescentiam in armis egit, assiduus paternorum bellorum, ac victoriarum comes. A Patre, ætatis anno sexto decimo, rebus in Italia præfectus, & paternas Urbes armis tutatus est, & initam à Mediolanensibus, Veronensibus, Ferrariensibus, ac Mantuanis conjurationem acie oppressit. Eo prælio Ferrariæ Marchionem cepit, primóque ac secundo equo hostilibus armis confosso, ab ingruentium hostium telis impe-

impediri non potuit, quin tertium conſcenderet. Inter Imperij ejus initia, Nicolaus Rentius, ſcriba populi Rom: multitudine ad ſpem libertatis erectâ, tribunitium nomen, ac poteſtatem Imperatoriam Romæ invaſit. Hunc Carolus vinctum ad Clementem VI. Pontifi: Max: Avinionem miſit, aſſerens turbulentos Cives, & Romani Pontificis hoſtes à Cæſare opprimendos eſſe, non fovendos. Bohemiæ amantiſſimus, quò facilior illius eſſet adminiſtratio, provinciam univerſam in duodecim Regiones diviſam totidem præfectis commiſit. Novam Pragam condidit: Antiquam, inſtaurato in eam, quam merito hodie ſuſpicimus, formam, ponte exornavit: Parvam mœnibus cinxit. Carloſteinum, Regiæ Coronæ aſſervandæ deſtinatam arcem, à fundamentis duxit. Danubium in Moldavam immiſiſſet, ingenti Bohemorum commodo, niſi Auſtriæ damna obſtitiſſent. Non ſemel divinâ ope nefarijs conjuratorum conatibus ereptus, obijt ſeptimo, & ſexageſimo ætatis anno, glorioſior, niſi Wenceslao Filio Imperium ab Electoribus emiſſet. Extinctum lamentatæ ſunt Muſæ, quas ille quo in loco haberet, & extructum, Pragæ diſciplinis omnibus Gymnaſium, & Bartolus Juris peritiſſimus ſplendidè à Carolo ſemper habitus, & Zenobius, Florentinus Poëta, laureâ ab eodem donatus teſtantur.

WENCESLAUS VI.
ÇÆSAR PIGER
BOEMORUM REX X.

WENCESLAUS VI.
CÆSAR PIGER
BOEMORUM REX X.

Cum Te naſcentem miſeranda Bohemia vidit,
Hos lachrymas inter, protulit ore ſonos:
Heu, quæ corrumpet Regnum, te Principe, peſtis?
Heu, quantum populi pectora vulnus alent?
Sed bene conſuluit miſeris DEUS. Auſtria Regem,
Olim qui curet vulnera, fauſta dabit.
Evenit. Curat FERNANDUS vulnera. Regno,
Te Duce, quæ perijt, hoc Duce forma redit.

WEnceslaus, ob inertiam Pigri cognomen adeptus, adhuc in cunis Bohemi Regni coronam à Patre: Imperij inſignia, decimum quintum agens annum, à Septemviris accepit. Vix illo corruptior, vix illo crudelior; adeò verum eſt: effrenes amores, & ſævitiam ſimili æſtu fervêre, eoſdémque eſſe Nerones, quos ſinè diſcrimine furor agit in cædes, & amor in ſtupra: eoſdem Antonios qui inter cænam proſcriptiones dictant, & pellici poſtponunt imperia. In omnem turpitudinem abjectus lectiſſimæ Conjugis monita non tulit, Sacerdotémq; ſanctiſſimum in Moldavam projecit, quia maluerat Sacramentum ſervare, quàm ea aperire, quæ à Regina, animum expiante, acceperat. Jam,

ſævitiæ mancipium, lateri affixum carnificem ſemper habebat, nunquam lætior, quàm cùm Civium, Procerúmque ſanguine fœdum compatrem ſuum (ſic carnificem appellabat) intueretur. At neque Germani, neque Bohemi diu tantum dedecus tulerunt. Illi quidem, Pontifice Romano annuente, Imperium inepto abrogârunt; hi nefarium carcere damnârunt, à quo tamen bis erupit, ingenti Reipub: damno. Monſtroſo ſub Principe, monſtra duo apparuêre. Germania Bombardas, militaris virtutis, corporúmque exitium edidit. Bohemia Joannem Huſſum, Religionis labem, & animorum perniciem tulit. Hic, erroris Magiſter, contractum ex Wiclefi inſania venenum in Bohemorum animos effudit. Hoc verò, ut reliqua, negligente Wenceslao, tanta peſtis incrementa fecit, ut vix poſtea Ferdinandi II. Cæſaris pietas malo mederetur. Exceſſit neglectæ Religionis documentum, apoplexiâ tactus, à Deo, & Rege deficientibus Huſſitis.

SIGISMUNDUS
IMPERATOR
BOEMORUM REX XI.

SIGISMUNDUS
IMPERATOR
BOEMORUM REX XI.

TErram alij curent, Regnorum & jura; Tueri
Te cœlum, & Superûm cœlica jura decet.
Bello iterum cœlum tentat terra impia proles.
In ſcelera hæc, fulmen tu, Jove major, age.
In cineres abeant peſtes. Licet obſtrepat Anſer;
Fas tamen eſt hydras igne perire novas.

SIgiſmundus, Caroli IV. ex Eliſabetha Filius, poſt Wenceslaum Regnum cepit, digniſſimus, qui in longè alia tempora incideret, quàm in ea, quibus ſceleri licere omnia damnata Huſſitarum ſuperſtitio volebat. Puer adhuc à Parente Marchiâ Brandeburgicâ donatus eſt, & à Ludovico, ſocero, Pannoniæ Regnum dotale, cum Maria Uxore accepit. Imperium ipſe ſibi dedit, inſolito ad eam diem ſuffragio; Rogatus enim in Comitijs, quem digniſſimum Imperio cenſeret, ſe ipſum nominavit, cæteris non diſſentientibus. Ardebat inteſtinis Huſſitarum in Catholicos odijs, eo tempore, Bohemia, & pulcherrimum Regnum, ſuis præcipuè manibus, miſerandum in modum lacerabatur. Nullum monſtrum æquè humanum ſanguinem ſitit, ac hæreſis. Sigiſmundus tentavit plurima, ut

à ruina

à ruina Regnum contineret, sed nec blanditijs, nec minis deplorata ingenia sanavit. Bella meliore causâ egit, quàm fortunâ. Ad Nicopolim cum Bajazeto confligens, fugientibus vano terrore Hungaris, victus: à Zisca Hussitarum Duce sæpius fugatus est. Cæterùm, pius in paucis, insigne in Christianum orbem contulit beneficium. Universam ferè Europam peragravit, ut Christianæ Reipub: Patres Constantiam adduceret. Quo in Concilio pestiferum sublatum est schisma, Martino V. communi omnium consensu, Pontifice creato. Eodem Patrum conventu, jussi de Hæresi causam dicere Joannes Hus, & Hieronymus Pragensis, in errore pertinaces igne damnati perierunt. Non dissimilem operam Basileensi conventui præstabat Sigismundus; sed Philippi Vice comitis fraude, corruptos Patres in Pontificem lascivire cùm audîsset, antequam conventus ille monstrum pareret, ab ejus tutela destitit, insigni laude pietatis. Excessit, summa cùm fama liberalitatis, adversus omnes, eósque inprimis, quos & pietas, & sapientia exemisset à vulgo.

ALBERTUS
IMPERATOR
BOEMORUM REX XII.

ALBERTUS IMPERATOR BOEMORUM REX XII.

HUic lacrymas debes, longósque Bohemia fletus,
Vix tibi concessum, quem rapit atra dies.
Hic poterat miseris Regnum dissolvere curis,
Relligio poterat quo rediisse Duce.
Sed Superis aliter visum. Stant ordine fata,
Atque suo properat tempore adesse salus.

BOhemorum Procerum suffragia, & suprema Sigismundi Cæsaris voluntas Albertum, Generum, Austriæ Ducem, Bohemiæ præficiunt. Virtutem ambiunt honores, quos illa seipsâ contenta negligit, sinè jactura. Brevissimo tempore ab Alberti virtute Hungariæ, Bohemiæ, & Imperij coronæ decus acceperunt. E cælo delapsus ad erigendam collapsam in Bohemia Religionem hic videbatur, & boni omnes spei suæ securitatem in hoc sitam esse arbitrabantur: sed caducum est, quidquid humanitati, suo pondere in casum properanti innititur. Vix secundum egerat in corona annum, & moriens Bohemiæ felicitatem abrupit, quam sapientissima moderatione inchoaverat. Regni possessionem cùm adiret, Hussiticæ factionis consilia infregit, & Taboritarum animos, præteritis sub

Zisca victorijs, elatos, virtutis opinione veriùs, quàm militum robore, prostravit. Principis optimi mortem funestus cometa præcessit, eandémque Sol ipse atratus in Eclipsi vel significavit, vel deploravit.

LADISLAUS
BOEMORUM REX XIII.

LADISLAUS
BOEMORUM REX XIII.

CÆsaries Juveni Regi micat aurea. Morti
Proximus, abscindi fila decora jubet.
Incipe mæsta tuos lacerare Bohemia crines,
Quæ gemis ad clari clara sepulchra Ducis.
Scinde comam. Hoc poscit Regis coma scissa tributum,
Hoc dolor, è tanto funere natus, amat.

ALberto Posthumus, ex Elisabetha, Sigismundi Cæsaris Filia, nascitur Ladislaus, Paternarum virtutum imago absolutissima. Quartum agebat in cunis mensem, cùm Hungariæ coronam accepit, urgente matre dignitatem filij; adeò moræ omnis impatiens amor est. Bohemiæ Regnum, ea ætate, accepit, quâ virtutis præmium, non fortunæ munus, potuit corona videri. Liberalitatis studium, supra quàm ætas caperet, in illo emicuit. Sexennis, militi cicatrices ostentanti, & defensæ à Turcarum impetu Hungariæ præmium exposcenti, paucos, quos à Friderici, Tutoris famulo nummos extorsit, illico dedit; addens Tutoris in potestate positum dare quod posset, non quod vellet. Liberalitas animi virtus est, nec tenuitate muneris imminuitur. Veræ Religionis acerrimus defensor adduci nunquam potuit, ut hæreticæ superstitionis ministros sereno vultu aspiceret. Res secun-

ſecundæ tantam Religionem exceperunt. Illo Hungariæ Rege, compreſſus eſt ad Taurunum Turcarum impetus, qui Mahometo Duce, expugnata Conſtantinopoli, univerſam jam Europam ſpe devoraverant. Septimum ſupra decimum agebat Ladislaus annum, cùm de tradenda illi in matrimonium Margareta, Caroli Galliarum Regis filia, actum eſt. Irrita cecidêre omnia, repentinâ ferè morte, adoleſcente Rege ſublato, nec ſine ſuſpicione veneni, quod hæretici propinâſſent. Nihil in illo ad Regiam dignitatem defuit, nè corporis quidem elegantia. Comam auream planè habuit: moriturus amputari juſſit, nè fulgor ille animum excæcaret. Ultima ejus vox ſemper laudabitur. Podiebradio, Regni Gubernatori, Regnum cùm commendaret; extremum, inquit, hoc in me beneficium confer Georgi. Æquus in omnes, viduas, ac pupillos tuere. Ego ſic vixi, ut cælum mihi negandum non putem. Tu cave, à meis veſtigijs nè deflectas. Hæc ipſe. Hominibus inflicta pœna hæc eſt, ut nihil præclarum diu apud illos maneat.

GEORGIUS
PODIEBRADIUS
BOEMORUM REX XIV.

GEORGIUS PODIEBRADIUS BOEMORUM REX XIV.

O Miseras hominum pœnas, ô damna. Bonorum
Nulla diu terris vena benigna fluit.
Excedit Juvenis solio Rex optimus; Hujus,
Ut tractet Regni sceptra, nefanda manus.
Heu dolor. Ut spinis crescat Paliurus acutis,
Candida funestus lilia turbo metit.

NUnquam plures, aut præstantiores Bohemiæ Regnum candidatos vidit, quàm Ladislao mortuo. Nè externo alicui suam deberet incolumitatem Bohemia, domestico propemodum perdenda commissa est. Georgius Podiebradius, ex Bohemis Proceribus Regnum tulit. Hussitarum veneno infectus, coronam legitimè accepisse ut videretur, populósque ad Sacramentum adigeret, pestiferum dogma, quod corde fovebat, ore execratus est, séque Romanæ Religionis fore Tutorem, ac Vindicem jure jurando spopondit. His artibus deceptus, cùm in illius electionem Romanus Pontifex consensisset, homo, simulandi, ac dissimulandi faber egregius, personam deposuit, & ingratus, ac perjurus Romanam fidem oppugnavit, quam, Regni ut potiretur, imploraverat.

verat. Sæpe à Pontifice Maximo frustra de officio monitus, quem Patrem contempsit, judicem passus est. Paulus II. solenni inustâ notâ Regnum hæretico abrogavit. Perpetuis, hoc Principe, bellis Bohemia attrita est. Silesia, Moravia, Lusatia, Bohemiæque Civitates nonnullæ hæreticum Regem non patiebantur. Matthias Hungarorum Rex Pontificis sententiam armis propugnabat. Nec mitiùs egissent in transfugam Germani Principes, nisi ille, pessimis artibus, eorum vires fregisset. Seditiones, ac discordias inter suspectos sibi Dynastas excitavit, & alienâ ruinâ prospexit incolumitati suæ. Christianam in Bohemia fidem ferè oppressit, & tamen, tanquam Religionis Assertori, in Taÿnensi templo Hussitæ statuam Pragæ Georgio dedicârunt. Nunquam desunt, quos stultitiæ favisse delectat. Stetit dedecus illud ad Annum M. DC. XXVII. quo tandem, ex senatus consulto, sacrilegi hominis dejectâ statuâ, eodem loco Ferdinandi II. Religione in Bohemia restitutâ semper prædicandi, simulacrum cœpimus venerari.

WLADISLAUS IV.
BOEMORUM REX XV.

WLADISLAUS IV.
BOEMORUM REX XV.

O Placidi Regis Mores, ò larga bonorum
Dextera, & ô cæci nescia corda doli.
Huic terram rexêre pares, cùm candida virtus
Incoleret, vitio non prohibente, solum.
Reddiderat terris cælum secla aurea, Regi,
Vidisset cives, si probitate pares.

WLadislaum, Casimiri Regis Filium, Polonia Bohemis, & Hungaris Regem dedit. Vir utroque dignissimus Regno, neutrum sinè adversario obtinuit. De Bohemiæ corona, cum Matthia Hunniade, cui deinde in Hungaria successit: de Hungariæ sceptro, cum Alberto Fratre, licet invitus decertavit. Ea die, qua cum fratre confligendum fuit, Petrum Sternbergium, Bohemi exercitus Imperatorem allocutus. Fac, inquit, memineris, in adversâ acie fratrem meum militare. Nefas est fratri nocere, vel malo; & erumpentibus jam lacrymis excessit è castris. Regni æmulis sublatis, in Reipub: bonum plura conatus est, quàm perfecit. Bis senatum Pragæ creavit, bis Hussiticæ plebis insaniâ dejectum, concisúmque. Animadvertisset in seditiosos graviùs, nisì impar jam hæreticorum viribus, periculosum censuisset, Regno ostendere, quanto plures essent mali, quàm boni.

boni. Quod unum in tanta calamitate supererat; populi scelera, assiduis lacrymis, detestabatur. Nullum fraus, nullum aperta vis crimen habet, quod optimi Regis in parricidium vel veneno, vel armis hæresis non tractaverit, irrito tamen eventu; nè sibi omnia licere impietas gloriaretur. Rex pro Religione in Bohemia discrimina dum subit, pro Rege in Hungaria pugnavit DEUS. Ab Hungaris, tam felicibus auspicijs, contra Turcas, Bosniam deprædantes, inita est pugna, ut nè primum quidem impetum barbari sustinuerint. Ætate jam gravi, Anno, à Regno accepto, quinto, & quadragesimo Wladislaus excessit. Rigidiores censores donandi facilitatem, ex qua postea ipse coactus est egêre, in Wladislao accusant. Arguenda prodigalitas: acriùs; nisi affinis esset liberalitati, & dies illa Regi periret, quæ sine beneficio in cives decurrit.

LUDOVICUS
BOEMORUM REX XVI.

LUDOVICUS
BOEMORUM REX XVI.

Parce pio vaga lympha Duci. Cui parceret hostis,
Heu Dominum perdet subdita lympha suum?
Hungariæ hunc Juvenem serva. Nova serta quotannis,
Ister, servato munera Rege feres.
Me miserum! Regem perimit, dum supplico. In æquor
Irrita, cum celeri, vota feruntur, aqua.

Bohemiæ, & Hungariæ Coronam, Rei paternæ hæres, post Wladislaum Ludovicus accepit. Vigesimo anno; hoc est, in ætatis flore extinctus, eò majus desiderium sui reliquit, quò matura ætate majorem indoles proventum pollicebatur. Erupit sub hæc tempora, virulenta Christianæ Reipub: pestis, Lutherus. Ludovicus penè puer, tuendæ Religionis supra ætatem studiosus, edicto cavit, nè quid in subditis sibi Regnis de Religione mutaretur. Pia adolescentis constantia damnavit. impiam levitatem Christerni Regis Daniæ, qui primus Regum Lutherum secutus, tribus subinde Regnis exutus â suis, documentum cæteris Regibus esse debuit. Sera jam querela est, Christianorum discordijs, & negligentiâ Turcarum Imperium crevisse, nostrúmque otium illis fuisse negotiosum. Solenni pompa agebantur Budæ Ludovici cum Maria, Maximiliani I. Cæsaris filia, nuptiæ; cùm ja-

cturam vel ferentibus, vel non videntibus Hungaris, Turcæ Belgradum, tutelam, ac propugnaculum Hungariæ expugnârunt ferè priùs, quàm oppugnarent. Adoleſcebat cum ætate Ludovici indoles, jámque digna non admiratione tantùm, ſed etiam amore à barbaris ipſis habebatur. Solimannus, Turcarum Imperator, ſecundam in Hungariam expeditionem ſuſcipiens edixit ſuis, nè quis prælíantem in acie Ludovicum læderet, nè tanta virtus acerba periret. Cui hoſtis parcere decreverat, unda non pepercit. Profligatis à Turca Hungaris, dum Danubium traijcere conatur, undarum impetu abreptus, ac demerſus occubuit. Tria in Ludovico prodigij loco habita. Natus Epidermide caruit: penè puer barbam emiſit: canitiem decimo octavo ætatis anno contraxit.

FERDINANDUS I.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XVII.

FERDINANDVS I.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XVII.

NYmphæ, Czechiades Nymphæ, quas Moldava in undis
Nutrit, & Hercynijs educat umbra jugis.
Hoc niveis lætæ nomen signate lapillis,
Hoc tenero inscriptum cortice truncus alat.
Nescio, quid tanto latitat sub nomine. Ab isto
Nomine, quæ speret, multa Bohemus habet.
Hoc gemma, hoc arbor signetur nomine. Quamquam
Hoc magìs inscribi nomine corda decet.

FErdinandus I. ex Philippi, Castellæ Regis, & Joannæ lectissimo conjugio, x. Martij, M. D. III. Medinæ in Hispania natus, Ludovici morte, cujus sororem Annam duxerat, ad Bohemiæ coronam pervenit. Eodem tempore, ab Hungaris Rex dictus adversarium habuit Joannem Vaivodam. Romano Imperio à Septemviris jam pridem destinatus, Carolo v. Fratre, rerum humanarum pertæso, pro Augusto gerere se cœpit, Anno M. D. LVIII. Vir dignissimus, cujus moderatione gloriarentur populi, nec Imperium, nec Regna, habuit tranquilla. Vaivoda, Ferdinandi armis Hungariâ exturbatus, Solimanni Turcarum Imperatoris opem imploravit, maluítque à Barbaro, & Christiani nomi-

nis

nis hoste Regnum supplex petere, quàm Regni cupiditatem abijcere; adeò placet vel turpiter præesse. Hinc cruenta Ferdinandum inter, & Solimannum venêre prælia, innumerâ, ex utrâq; parte hominum multitudine cæsâ, direptâ, oppressâq; Hungariâ, detestanda. Per idem tempus Friderici Saxonis Electoris fraude, à legitimo Rege recessere Boëmi. Verùm à Carolo V. ad Locheranam silvam, victo, captóq; Saxone, facilè ad officiũ contumaces redegit Ferdinandus. Hoc eodem Cæsare, graves in Imperio aluëre turbas Lutherani, hoc perniciosiores hostes, quò callidiores stylo non minùs animos, quàm gladio corpora petebãt. Providus Princeps & gladium gladio, & stylum stylo opposuit; quos cum transfugis in Sapientiæ præliũ committeret, Societatis JESV Presbyteros perbenevolè in Germaniam, Boëmiámq; advocavit. Cæsareâ demum Regiâq; potestate in Christianæ Reip. bonum semper usus, nè Cæsaris quidem, aut Regis nomine abuti voluit. Mortem præsagiens edixit, nè quis ab eâ illum horâ, alio, quàm Ferdinandi titulo compellaret. Poterat Cæsaris, ac Regis nomen negligere, qui virtute suâ effecerat, ut Ferdinandi nomen gloriosiùs usurparetur, quàm Cæsaris. Obijt sexagesimo primo ætatis anno, pulcherrimâ prole, in quâ duodecimus numeratur Carolus, pietatis, ac fortitudinis laude clarissimus, pro quo nihil non debet Ferdinando I. Boëmia, cùm ex illo Ferdinandum II. hoc est felicitatem suam acceperit.

MAXIMILIANUS II.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XVIII.

MAXIMILIANUS II. IMPERATOR BOEMORUM REX XVIII.

Hinc procul ira, tumor, morum inclementia: durum
Siquid erit, facilis Principis odit amor.
Ut placidus fluit ore sonus? dulcissima labris
Anne tuis Mater mella paravit apis?
Omnia mitis agis placidè. Hunc ego suspicor unum,
Nempe hominem, rigida nil habuisse fera.

DEmortui Ferdinandi locum Maximilianus Filius adivit. Vir, qui humanitatis laudem optaret, adversus omnes mirè suavis, ac mitis. Præerat eâ tempestate, summâ cum authoritate, sacris Pius V. Religionis vindex acerrimus, & illata ad Naupactum Turcis clade memorabilis. Hujus hortatu, ac ope Solimanno Hungariæ imminenti opposuit arma Maximilianus. Et anno quidem M. D. LXV. Duce Lazaro Schvendio, æquè armorum, ac litterarum perito, feliciter à Cæsarianis pugnatum est. Sequenti anno cunctanter barbaris obviam itum. Itaque Sigetum naturâ, & manu munitissimum, insigni Serini Comitis virtute diu defensum, tandem expugnatum ab hostibus est XXIII. Septembris, eâ ipsâ die, quâ annos ante octodecim, Maximilianus Mariam Caroli V. Augusti Filiam

liam duxit, ex qua copiosam, magnique nominis prolem reliquit. Interea Religionis transfugæ audacissimi, qui per Hungariæ ruinas suam erigi posse superstitionem sperarent, ad nova circa Religionem statuenda Cæsarem urgebant. Ea præ cæteris Reip: periculosa sunt tempora, quibus hostili impetu pressus Princeps, subditorum populorum cogitur opem implorare. Tunc ea extorquentur, quæ dari nunquam deberent. Pestiferum hæreticorum gaudium Pij Pontificis authoritas turbavit. Ille à nefarijs consilijs Cæsarem vel absterruit, vel reduxit. Post hæc, divisis suffragijs, à Polonis duo in Regnum vocabantur, Maximilianus Cæsar, & Stephanus Transsilvaniæ Princeps. Sed Austriaco cunctante, Transilvanus celeritate Regnum obtinuit. Subinde Cæsar Principum conventum Ratisbonæ egit. In ea urbe extinctus, Rodulphum Filium in Imperio successorem, ut regnorum habuit hæredem. Demortui cadaver Pragam allatum, solenni luctu marmoreo Mausoleo in summa æde illatum est. Timidior in perstringendis Hæreticis habitus est Maximilianus: Sed fortè tempora vix minas ferebant; nec prudenter extrema primo loco tentantur.

RODULPHUS II.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XIX.

RODULPHUS II.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XIX.

AUſpiciȷs accede bonis, Aquilíſque ſecundis
Czechiadum, Princeps, Regia ſceptra cape.
Te Praga antiqua referet miracula Romæ
Principe, & inveniet orbis in Urbe locum.
Quos oriens, moriénſque polo Sol deſpicit, una
Excipiet vaſto Praga ſuperba ſinu.
Imperio natura parem Te condidit orbis:
Quem flectas Praga ſubditus orbis erit.

FOrtunæ ſuæ parem hunc natura effinxerat. Æquiſſimis viribus paternorum Regnorum, ac Imperij pondus ſubivit. Donec voluptati adverſatus eſt, nulli Imperatorum ſecundus. Principatûs initio Belgicos tumultus meliore conſilio, quàm eventu componere tentavit. Gebardum, Colonienſem Antiſtitem, deſertâ Religione infamem, Septemvirorum Collegio ejectum proſcripſit. Cum Amuratho, Turcarum Tyranno, fœdus percuſſit. Barbari fidem præſtant, cùm neceſſitas cogit, parati frangere, quoties ſceleris pœnam non timent; Vix aliâs graviora Hungariæ bella intulêre Turcæ, quàm hac tempeſtate. Itaque magnis prælijs decertatum eſt, & à Cæſarianis quidem

dem felicius; quandoquidem eò ventum est, ut non tam barbaris damna inferre, quàm ab illis illata imminuere Christianorum felicitas credatur. Ergo ad Slunum Croatiæ oppidum acie victis, iterum in Rixiensi agro cæsis, demum ad Sisacum, quod summa vi oppugnabant, turpiter fugatis, ingentíq; clade attritis barbaris, Strigonia, Vicegradum, Javarinum, eodêmque victoriæ cursu, oppida in Hungaria permulta in ditionem Cæsaris redacta sunt. Nunquam ante Rodulphum florentior Bohemiæ status. Praga orbis compendium censeri poterat, confluentibus undique incolis, non tam mercimoniorum lucro, quàm Majestate Principis, aulæque splendore invitatis. Floruêre eâdem in Urbe per id temporis Mathematicæ disciplinæ, in erudito illo pulvere ipso Cæsare desudante, laudabiliùs, si parciùs. Princeps, cui nec in rebus bellicis felicitas, nec in pacatis magnificentia defuit, longioris Imperij pertæsus obijt, Anno quàm imperare cœperat XXXVI. Moriens testatus fertur, Principatus sui laudabiliora fuisse prima, quàm extrema.

MATTHIAS
IMPERATOR
BOEMORUM REX XX.

MATTHIAS
IMPERATOR
BOEMORUM REX XX.

HUnc etiam Austriacis adscribe, Bohemia, Regem;
Facunda in Reges est Domus illa tuos.
Hic quoque par Regno est, Generísque simillimus æquat
Majorum titulos; Cæsareumque decus.
Tu cave, nè hoc regnum turbetur Principe, motùs
Fluctibus, aut patriam cæca procella petat.
Ah quoties vidi, salvo rectore, relictam
Oceano prædam, turbinibúsque ratem!

VIxerat Rodulphus; cùm Francofurti, habitis Comitijs, tertio Id. Jul: M. DC. XII. Septemviri Imperij Coronam Matthiæ, Rodulphi Fratri, detulerunt, cui vivens Rodulphus Hungariæ, & Bohemiæ Sceptrum detulerat. Nemo laudabiliùs ad Sceptrum vocatur, quàm qui laboribus promeruit advocari. Ductis in Turcam copijs, Regísque in potestatem Novogrado reducto, Imperij coronam visus est promeruisse Matthias, antequam acciperet. Rerum potitus, pacatam potiùs laudem, quàm bellicam amavit. Nullum tamen illius facinus, aut magìs Reipub: salutare, aut ad famæ splendorem illustrius, successoris adoptione. Decessurus sine prole, sapientissimorum Impera-

peratorum exemplo, Ferdinandum II. Patruelem laudatissimum, adoptavit in Filium, Paternorúmq; Regnorum hæredem, à quo ea in Christianum orbem universum manârunt beneficia, ut qui Matthiæ Ferdinandum debemus, eidem incolumitatem, ac felicitatem orbis debeamus. Sex omnino rexerat Bohemiam annos, cùm perditorum quorundam insaniâ, nec non multorum errore, excitata ea tempestas est, quæ plurimas Provincias in rebellionem, veluti scopulum adegit. Primus procellæ impetus Bohemiam concussit. Itaq; M. DC. XVIII. x. Kal: Junij, ex Regni Gubernatoribus alijs proscriptis, alijs ex aulæ fenestris in præruptum solum dejectis, à conjuratis Proceribus ad libertatem populus est vocatus, majore audaciâ, quàm consilio. Qui præcipites acti fuerunt, ex tantâ ruinâ incolumes, visi sunt primi significâsse, fore, ut Austriaca familia ex procella hac, non modò incolumis, sed auctis viribus valentior emicaret. Matthias integrum ferè annum cum Rebellibus, vario eventu, luctatus, è vivis Viennæ decedens, agitatæ navis gubernaculum Ferdinando II. reliquit, cujus felicissima pietas de funestissima procella triumphavit.

FERDINANDUS II.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XXI.

FERDINANDUS II.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XXI.

HUic lauros nutrit tellus, huic militat æther:
Hujus ad arbitrium Mars ferus arma regit.
Huic longos optate dies. Hic Hercule major
Germanas hydras, turpia monstra, premet.
Nec Palmæ hîc languent. Othomannæ cornua Lunæ
Franget, & Imperium solus utrumque reget.
Auguror; & Pietas hoc spondet Cæsaris. Unâ
Nata est impietas à pietate premi.

FErdinandus II. divinæ mentis consilio, Orbis saluti & felicitati destinatus, nascitur Græcij in Styria IX. Julij, M. D. LXXVIII. ex Carolo Archiduce Austriæ, & Mariâ, Alberti Bavariæ Ducis Filiâ, Conjugibus pijssimis. Prima ætate, ejus jecit fundamenta pietatis, quæ tantam illi fortunam struxit, quantam inter Germanos Cæsares nemo ante ipsum ausus est sperare, post ipsum omnes suspicient. Adolescens, Paternarum Provinciarum hæres relictus, Lauretánam in Piceno sacram ædem, Religionis studio adivit. Ibi, Numinis Magisterio edoctus, suam omnem operam in revocandis ab hæresi subditis populis sanctè vovit. Damnatis exilio nefariæ superstitionis Ministris, rem feli-

citer

citer peregit. Sub hæc Venetorum in Foro Julij infesta arma repulit. Ultimis Matthiæ Cæsaris temporibus, excitati ab Hæreticis Rebellionis motus, Hoc Imperium adeunte, planè in impudenti m eruperunt. Bohemi Fridericum, Comitem Palatinum Rheni, advocatum, Pragæ Regem acclamârunt: Hungari, Transilvaniæ Principem, Gabrielem Bethlemium Passonij Regem dixerunt: Reliquæ ferè omnes hæreditario jure Ferdinando subditæ Provinciæ ceciderunt à fide. Mitissimus Princeps, nè perdere cogeretur Cives, conatus est omnia: ut à civili sanguine temperaret, penè oblitus est potentiam suam. Vicit tandem clementiæ constantiam pertinacia sceleris. Illata sunt utrinq; signa, & præsenti Numinis ope, debellatis Rebellibus, honesta Cæsaris causa triumphavit. Nè malo exemplo disceret quispiam Reges contemnere, exigendæ post victoriam de victis pœnæ fuerunt. Hoc verò Victoris clementiæ tam grave accidit, ut ferè vicisse displiceret. Fridericus primarum in funestissima Tragœdia partium, qui alienum solium invaserat, suo insuper exturbatus, & Comitatu & jure suffragij ad Cæsarem creandum exutus est, Septemviri dignitate in Bavariæ Ducem Maximilianum translatâ, cujus ductu feliciter in Albo monte pugnatum fuerat, & recepta Praga. Ex reliquis conjuratis, multi carnifici collum dedêre: multi bonis fisco addictis, proscripti sunt. Verùm numerum nocentũ si subducas, plures Cæ-

saris

ſaris clementia ſervavit, quàm ſuſtulit Juſtitia. Nemo damnatus eſt, niſi pertinax in injuria: periere, qui noluerunt Ferdinando vitam debere. Qui petijt, impetravit veniam, & quidem ſtatim poſt victoriam, quando iram acuit fortùna. Subinde cùm redijſſent ad fidem hæreditariæ Provinciæ, Daniæ Rex, aliíque Principes, vel reſtituendi Palatini ſtudio, ut ipſi ferunt, vel nocendi libidine, ut interpretantur alij, arma Ferdinando intulerunt. Novas Cæſari peperere palmas, qui antiquas venerant extirpatum. Duo in Cæſarianis hiſce bellis planè miranda. Quoties collata fuerunt ſigna, toties Cæſar vicit. Hinc vox illa Cæſariani militis pugnas numerantis per victorias: Ferdinandi auſpicijs militanti nefas eſſe, de triumpho dubitare. Alterum illuſtrius. Cæſarianis armis ſalus victis, non exitium procreabatur. Ubicunque Ferdinandus vicit, de profligata hæreſi, illico in devictarum Gentium animis vera triumphavit Religio. Hæreſim, quam naſcentem adhuc Caroli V. arma opprimere nequiverunt, adultam jam Ferdinandi tela in Germania oppreſſerunt. Nemo unquã pugnavit feliciùs, nemo vicit ſalubriùs. Bellicæ laudi par reſpondit pacis artibus comparata gloria. Propriam Principum virtutem, Liberalitatem ſic coluit, ut pecuniam infra omnia haberet. Ex tot conjuratorum ad Regium fiſcum devolutis divitijs, Rex nihil accepit, erogatis omnibus in Catholicæ augmentum Religionis. Sapientiam Sapien-

 tiſſi-

tissimus ipse in delicijs habuit, nec passus est aut Musis Gymnasia deesse, aut Gymnasijs adolescentes, illis regiâ magnificentiâ ubique ædes dicavit: horum ephebea quàm plurima ad commoditatem omnem & dignitatem fundavit. Religione præstantium virorum familias in restituenda collapsa pietate laborantes complexus est omnes, & fovit peramanter. Eo in numero, innumeris devincta Ferdinando beneficijs, Societas Jesu, à tanto Imperatore se positam, ac habitam gloriatur. A Ferdinando præclarè gesta referre si velim, gesta omnia referre necesse habeo. Nihil ab illo non gestum præclarissimè. Paucissimis plurima complectar. Ferdinandus Cæsar, Christiani Imperatoris imago erat, in quâ si quid aliquis desideret, illud non Ferdinando, sed humanitati defuisse fateatur.

FERDINANDUS III.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XXII.

FERDINANDUS III.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XXII.

LAurigeris redimita comis cum Pace venustas
Ad Fernandæas constitit aucta genas.
Constitit, & placidâ tenerum depinxit Olivâ,
Quâ crescente suus crescat, ut arbor, Honos.
Justitiâ Pietas, & Lauro crevit Oliva;
Tam fausto patrios omine sevit agros!
Fortunata Tuo Germania Principe! bello
Auxiliante tibi; Pace favente tibi.

FErdinandus III. Ferdinandi Secundi Cæsaris, & Mariæ Annæ, Guilielmi Bavariæ Ducis Filiæ, lectissimorum Conjugum, Filius, Græcij in Styria M. DC. VIII. natus, pulcherrimâ, paternarum virtutum imitatione promeritam Hungariæ coronam, octavâ Decembris M. DC. XXV., Bohemiæ verò sceptrum septimo Kalend. Decemb: M. DC. XXVII. cœpit exornare. Literas, quas deinde in Regnum induxit triumphales, puer adhuc splendido teneri pectoris excepit hospitio. Eloquentiam Rege dignissimam, & verborum svavitate blandam, & rerum pondere gravem comparavit, quâ non minùs animos, quàm corpora regeret. Naturæ arcana Philosophando subtiliùs inquisivit: felicia

enim noverat esse regna, quorum Reges philosophantur. Mathematicis disciplinis, Principi vel honorificis, vel necessarijs apprimè imbutus, orbis, quem recturus erat, combibit notitiam, & in Geometriæ lineis victoriarum amplitudini prælusit. Jurisprudentiam eam fuit assecutus, quâ & Cæsarum Leges sanctè interpretari, & novas ipse Cæsar sancire posset utiliter. Uno Verbo: Platonis votum implevit, & Comite Sapientiâ ivit ad solium: imò eadem Duce ivit in hostem. Datus à Cæsare Patre Dux exercitui, eodem, quo Sveci Saxonésq; Pragâ depulsi sunt, die, illustri Regiæ fortunæ exemplo, Ratisbonam eripuit hostibus. Pòst Nordlingam obsidione cingens, eâ Svecos clade affecit, quâ nocentiorem aliàs accepere nunquam. Sic partâ victoriâ, unius æstatis labore, totam penè Germaniam in fidem Cæsaris, & suorum triumphorum messem pertraxit. Abiere Clementiæ præcones, qui Victoris in manus non sine mortis formidine venerant. Ità in beneficij partem cedebat, victum esse à Ferdinando, qui geminâ, tam veniæ, quàm belli, laureâ domabat hostes; quos, ut victis parceret, vincebat. Debitam tantis virtutibus Regis Romanorū dignitatem, concordi omnium suffragio, Anno M. DC. XXXVI. indeptus Ratisbonæ, publicum paulò pòst, ex Augustissimi Patris funere, dolorem absterſit, quòd Successor Parentis Filius, non modò ditionum, sed virtutum

etiam

etiam Hæres, oneri, curiſque Imperij pares humeros adferret. Omnis ars imperandi ei fuit Pietas, & Religio: PIETATE ET JUSTITIA, velut geminis trutinæ lancibus, DEI hominúmque cauſas ponderavit. Orthodoxam erga DEUM Religionem, quam ſuis in terris unicè exoptavit, & auctam intellexit cum gaudio, in Indiarum etiam ac Sinarum Regnis promovere, miſſis muneribus, curavit. Pietati Auſtriacæ unus non ſufficit orbis. Comiter gravis, & Imperatoriæ Majeſtati humanitatem privatam, & felicitati in cohoneſtanda virtute, ſeveritatem in ſcelere vindicando pulcherrimè adjunxit. Titi, ac Ælij Adriani gloriam in munificentia æmulatus, nullam ſinè beneficio diem tranſmiſit; ægrè paſſus à ſe quidquam peti, obvia benignitate preces antevertere geſtijt: nec ſibi ſupplices accidere ſuſtinuit; quòd ſe non aures in pedibus cum Ariſtippo, ſed in corde geſtare diceret. Cùm graviſſimi hoſtes Imperio, Regnis, & Provincijs Ferdinandi graſſarentur, ſæpe fauſta, ſæpe infauſta tulit belli alea. Eluxit hæc inter invictũ robur animi, quem extra teli jactũ poſuerat, nec paſſus eſt aut ſecundis efferri, aut adverſis proſterni. Sol idem eſt, & cùm nube tegitur, & cùm ſerenus irradiat. Unum ad felicitatis compendium deeſſe videbatur, ut qui Sapientiâ Chriſtiani orbis erat Salomon, etiam Pacificus audiret. Hoc potuit Imperator optimus, ut Pacem rerum optimam orbi redde-

redderet. Hoc meruit Pius, qui inflicta Patriæ vulnera Pacis olivâ ſanare maluit, quàm victricibus Palmis coronari. Hoc Juſtitiæ Ferdinandi debebatur, ùt amicum à Pace ferret oſculum. Cùm ſic Germaniæ reddidiſſet Germaniam, Regnis omnibus cum Pace felicitatem, geminos Bohemiæ Reges, exoptatam Univerſitati Pragenſi Unionem: animam DEO reddidit, nonóque & quadrageſimo ætatis anno abijt in Pace ad Jubilæum.

FERDINANDUS IV.
BOEMORUM REX XXIII.

FERDINANDUS IV.
BOEMORUM REX XXIII.

Florida vernantes ætas numeraverat annos;
Te, Fernande, foci, Te petit ara sibi.
Te tenerum Imperij jusserunt sumere pomum,
Tam citò, quod juveni mittitur, alter habet.
Vix roseis primi micuerunt vultibus ignes,
Grata DEO cecidit victima, PROQVE DEO.
Veris amor placidi sublatus flamine venti,
Suavis PRO POPULO & Numine factus odor.

Annus post millesimum, sexcentesimum, tertius & trigesimus, Ferdinando Tertio, Bohemiæ, Hungariæque Regi, & Mariæ Regis Hispaniæ Sorori, Filium dedit primogenitum Ferdinandum IV.; qui Anno M. DC. XL. VI. Rex Bohemiæ, altero etiam Hungariæ inauguratus est. Consanguineam Virtutem hausit cum lacte; non alienis imbibit exemplis. Pietas illum Augustissimi Patris docuit, quid PRO DEO: Justitia, quid PRO POPULO ageret. Mitiores Musas ità coluit, ut mitissimum decebat ingenium. Una Latij sermonis elegantia satis illi superq; Regnum Romanorum spondebat. Idiomatum cæterorum sic calluit proprietates, ut, quibus imperaret gentibus, verbis cujusque proprijs jura dictare posset. Illiberale ratus, cui terrarum imperium commissum est,

ignorare, cujusmodi ſit, cui imperet: occulta naturæ ſagaci ingenio perſcrutatus eſt; ac nè cœlo vivens Princeps ignoraret, quæ iſthic gererentur, cœlorum, ſiderúmque curſus clariſſima mentis acie eſt contemplatus. Conjuncta Sapientiæ Virtus auguſtam in regio pectore ſedem collocaverat. Edixit jam à teneris Ferdinandus, regnorum firmamentum eſſe præclaram conſtantémque adverſus Deum Pietatem: cujus magnitudini ſufficit eſſe Auſtriacam. Hâc ille, tanquam hæreditariâ, ſic ferebatur in Deum Euchariſticum, ut vel delatum ad ægros, quoties tinnitus æris moneret, ſupplex de genibus adoraret in palatio: vel Theophoriæ ferijs, factus è Principe Comes, prælata face deduceret per Urbis compita. Tunc ardore Pietatis cum Solis urentis æſtu certabat, omnéſque aëris injurias una Numinis præſentia ſerenabat. Stupuit è rheda deſilientem, latenti ſub Panis involucris Deo, lutulentâ humo Ferdinandum genua figere, Ratiſbona, agnovítque in Auguſta Domo etiamnum vivere Rudolphos, quibus Orbis Euchariſticus totius orbis imperium, non jam pariat, ſed conſervet. Ad proferendos caſtæ Religionis limites: limitaneum Swidnicij in Sileſia poſuit fidei propugnaculum, Societatis Jesu Collegium. Ad incrementum Clementiæ, vultûs benignitati addiderat natura ſvavitatem vocis, quâ ſupplicum ad ſe animos pertrahebat. Unus miſerorum intuitus vultui Sere-

nissi-

nissimo tristitiam inducebat; una opem implorantibus opitulandi facultas lætitiam revehebat. Deus est mortali juvare mortalem, dixit ille, & hæc ad æternam gloriam via. Virtus illius (ut olim Theodosij) meruit Imperium: sed virtuti addidit forma suffragium: quo pulchriorem visum nunquam fuisse Principem, omnes voce unâ testabantur. Maturas Imperio dotes attulit in adolescentia, quòd, contractiore discendi viâ, exemplis potiùs ad regnandi artes instructus esset, quàm præceptis. Augustos Romani Regis honores Augustæ Vindelicorum, Ratisbonæ coronam suscepit, M. DC. L. III. Sed hìc Deus illum tantùm terris ostendit. Deo sinente rapiuntur quidam celeri fato, nè amemus vitam; quam si in bonis accenseret Numen, justis non raperet. Sic Ferdinandus brevi Lauream cum Cupresso, theatrum cum feretro, fasces cum facibus commutavit. Pulcherrimi flores celerrimè decidunt; & quibus fidimus plurimùm, primi rapiuntur. Et Ferdinandum Augustæ elegit Majus, Ratisbonæ coronavit Junius, Viennæ altero anno extinxit Julius, Sole atrato luxit Augustus, & siderum Princeps diminuto lumine, extinctum terræ Serenissimum Solem deploravit. Ipsius Terræ, dura licet, viscera commota sunt; & sublato, quo nitebatur, fundamento, intremuit orbis, ruiturus, nisi Leopoldus Herculeos humeros supposuisset, & felicissimè sustentaret. Non satìs perfectum

Quarto trinum fuit regnum; quartum petijt, quartùm coronandus. Hoc unum, cùm populi Septemtrionis vaſtarent Bohemiam, & vis Tranſilvaniæ diriperet Hungariam, perdere timebat, inquiens: Toleranda eſt jactura; modò non perdamus Regnum cœlorum. Brevi tempore Rex, diu Imperator, ſibi, dum vixit, imperavit. Unum ſibi perpetuò conſtat virtutis imperium. Qui vixit ſinè macula, mori maluit, quàm maculas tolerare. Morbus ipſe innocentium teſtatus eſt, quòd innocens moreretur; vixerat enim ſemper ut Angelus (quod nomen illi non tam Aula, quàm Virtus dederat) nisì quòd Majores mortalem genuiſſent; tandem ut homo vixit.

197

LEOPOLDUS I.
IMPERATOR
BOEMORUM REX XXIV.

INconstans duplici sinuatur cardine Cœlum,
Et vario varias aspicit ore plagas.
Non minor Iste polo; major Tellure; serenis
Terram oculis, placidâ sidera fronte beat.
CONSILIUM Regale Orbes, INDUSTRIA Reges
Continet: hoc duplici cardine terra stetit.
CONSILIUM Australem, Borealem INDUSTRIA finem;
Tu, LEOPOLDE, polum solus utrumq; regis.

QVo tempore Ratisbonæ, pro salute patriæ, reducendæ pacis consilia egit Ferdinandus Tertius, Anno M. DC. XL.; in patriæ salutem natus est Viennæ, non quidem natu, sed dotibus maximus, nomine, & imperio PRIMUS LEOPOLDUS. Felicitatem secum traxit vix natus, non alijs communem, sed propriam, quâ Primus ipse frueretur; felicissimus, in quem tam citò Cœlites, cum Primo, & Feliciano, conspirârunt. Quorum luce Austriacum cœpit orbem illustrare, eorumdem die octavo, anno ætatis bis octavo, Coronæ Hungaricæ pro gemma caput inseruit. Sic summæ, in Regno Hungariæ, LEOPOLDI felicita-

licitati prælusum est. Bohemiæ Sceptrum, M. DC. LVI. cum Exaltatæ Crucis memoria suscepit, simul signum, in quo vinceret, novus accepit Constantinus. Nec sinè eventu: cùm è Bohemia in Austriam reduci, clade affectos in Croatia Turcas, Fama verax nuntiavit. Ut nihil eorum ignoraret, quæ aut in pace, aut in bello, sive ad Regem, sive ad privatum pertinerent, ingenium illustre altioribus studijs dedit; noverat enim illud Justiniani: Imperatoriam Majestatem non solùm armis decoratam, sed etiam legibus decet esse armatam. Erepto ex humanis Augustissimo Cæsare Ferdinando, erant, qui simul Austriacam concidisse gloriam, vel crederent, vel sperarent: sed LEOPOLDUM hi non noverant: cui velox Virtus, ætatis morâ non retardata, orbi ferendo humeros aptaverat. Quanta Virtus, fesso Atlanti tanto succollare! Primum Germanicorum Cæsarum completurus Jubilæum, omnium complexus est ornamenta. Generosæ arboris planta statim cum fructu est. Sarmatiam Septemtrio victor armis occupaverat; Urbes Regno, Regnum Regi propè ademerat; Cimbricam Chersonesum Vandalus oppresserat; Princeps Daciæ se hostibus miscuerat; una rebus fessis fuit salus, Domûs Austriacæ columen LEOPOLDUS. Misit ad restingvendum viciniæ incendium opitulatricem manum, & V. Idus Junias, natali suo die, hostem fudit primùm ad Cracoviam, non sine novo Divorum Primi & Feliciani auspicio. Daciæ

deinde

deinde Principem ad ſua remiſit; Cracoviam hoſte vacuam ſuo pauló pôſt Regi reſtituit. Olim Crocco Bohemorum Duci ſecundo, quòd fluctuantem Poloniæ ſtatum feliciter compoſuiſſet, in accepti beneficij monumentum, urbem, quã extruebant, ejus ex nomine dixere Crocoviam. quantum nunc debent LEOPOLDO PRIMO, qui Poloniæ Cracoviam, imò Poloniæ Poloniam reddidit! Hæc eſt Auſtriacorum glorioſa ambitio, erepta hoſtibus regna, ſuis armis legitimo Principi vindicare. Sic & Daniam Regi ſuo aſſeruit LEOPOLDUS, digniſsimus orbis imperio; qvi ſimul regnare, ſimul regnis Reges reſtituere cœpit. Apertâ igitur (fruſtra obices ponente invidiâ) & regiâ viâ pervenit ad Imperij diadema; &, quæ pridem Virtus collegerat, concordia Electorum tulit ſuffragia, M. DC. L. VIII. Digniſsimus eſt, ut imperet, cui Virtus propria calculum adijcit. Noverat jam Cæſarem lætus Occidens: ut Oriens quoq; nôſset, in citeriorem excurrit Pannoniam, percurrit Moraviam, vicinam quoq; luſtraturus Auſtriam. Magnanimi Leones ad nullius occurſum pavent. Qvi exteris nuper regnis tranquillitatem impertierat, à ſummo Regum Numine pacem ſuis, & ſocia Cælitum arma impetravit. Cæſar DEO cordi eſt, cui cordi DEUS eſt. Iverunt in prælium pro LEOPOLDO Divi, & expugnatâ Nitriâ, receptâ Levâ, inde profligato Moldaviæ Principe, fuſum rurſus Turciæ Tyrannum ad S. Gothardum Cæſ.

herbam porrigere, & pacis olivam poſcere coëgerunt. Magnos magna Virtus nacta eſt adverſarios. Excitavit in LEOPOLDUM Orcus novos hoſtes, tantò nocentiores, quantò tectiores: quorum temeritatem CONSILIO, machinationes INDUSTRIA, perfidiam CLEMENTIA vicit. Plura de his nè dicam, mitiſsima, quam rei pro theatris abunde commendârunt, jubet Principis CLEMENTIA, quæ hoſtium non vult meminiſſe. Vivit jam felix, cujus Potentiam moderationi, ſtudio Pacis Fortitudinem, Majeſtati Gratias, Prudentiæ Liberalitatem, CONSILIO INDUSTRIAM junctam orbis admiratur. Religio abolitam Hebræorum ſuperſtitionem, & reddita Eccleſiæ templa lætatur. Optavit ſanguinem dare Ferdinandus Tertius, ut Hungariam cernere converſam liceret; dedit ſanguinem, cùm dedit LEOPOLDUM, cui Fides trophæa ſtatuit DE HUNGARIA RESTITUTA. Applaude Tanto Principi, fidelis Bohemia! Principum Tuorum Sexageſimus Primus, novam tibi ſpondet ſeriem Principum Auſtriacorum: tu illi vove Vitam, Felicitatem.

PRAGÆ, Typis Univerſitatis Carolo-Ferdinandeæ, in Collegio Societatis JESU, ad S. Clementem, Anno 1673.

1968